

Protocollen Organisatie

1. Richtlijnen intake- en kennismakingsgesprekken
2. Richtlijnen aanmelden
3. Wachtlijst
4. Stagebeleid

Protocollen Hygiëne

5. Handen wassen
6. Hoofdluis
7. Algemene Hygiëne
8. Schoonmaakplanning
9. Dagelijkse verzorging

Protocollen Voeding

10. Zuigelingenvoeding
11. Voedingsmiddelen
12. Voedingsmiddelen en HACCP

Protocollen Veiligheid

13. Gevaarlijke stoffen
14. Ongevallen en registratie ongevallen
15. Vermist kind
16. Brandveiligheid
17. Veilig slapen & preventie wiegendood
18. Medicijnverstrekking
19. Vervoer
20. Uitstapjes
21. Warm weer en/of felle zon
22. Buiten spelen
23. 4 ogen en oren
24. Zelfstandigheid kinderen
25. Sociale kaart

Protocollen Pedagogiek

26. Huilende kinderen
27. Pestprotocol
28. Zindelijkheidstraining
29. Ziek kind

Protocollen Organisatie

Richtlijnen Intakegesprek

Voor de opvang plaats gaat vinden, voeren we eerst een kennismakingsgesprek / intake met de ouders. Indien mogelijk is ook het kind bij dit gesprek aanwezig. Dit gesprek wordt in principe gevoerd door de leidinggevende die op dat moment aanwezig is. Er wordt uitleg gegeven over hoe er binnen Voor dag en Dou wordt omgegaan met de zorg en opvoeding van de kinderen en de huisregels. Daarnaast is het gesprek bedoeld om de bijzonderheden ten aanzien van de verzorging van het binnen kort te plaatsen kind te bespreken

In het kennismakingsgesprek dienen een aantal onderwerpen aan bod te komen. Het betreft hier de volgende punten:

- Inventarisatie opvangvraag (dagen, tijden, ingangsdatum enz)
- Met de ouders/kinderen worden de groepsruimtes nader bekeken en toegelicht en vindt een kennismaking plaats met medewerkers die op dat moment aanwezig zijn
- We verstrekken informatie of geven uitleg over
 - Openingstijden en contactgegevens (mailadres voor planning en mobiele telefoon)
 - Doorgeven van kindplanning, afmelden en de 24-uurs regel
 - Verstrekken van ontbijt, lunch, fruithap, vervoer, avondeten en luiers en de eventuele extra kosten die daar voor de ouders aan verbonden zijn
 - Overdracht aan/met leidster en het schriftje
 - Het handelen van de leidster bij zieke kinderen en medicijngebruik
 - Pedagogisch beleid, dagritme en huisregels
 - Afspraken over wennen van het kind op de groep
 - De oudercommissie en hoe met hen in contact te komen
 - De Fladder en overige communicatie van Voor dag en Dou aan de ouders
 - Klachtenregeling en de SKK
 - Facturatie, automatische incasso
 - Kinderopvangtoeslag
 - Bevestiging van opvang, opzegtermijn
 - Groepsgrootte en – samenstelling
 - Personeelsplanning en vaste leidsters
 - Vormen van kinderopvang
 - Ziekte en medicatie

Tijdens en na het gesprek is er vanzelfsprekend ruimte om alle vragen van ouders te beantwoorden.

Kennismaking op de baby of peutergroep

Ouders beschrijven het kind. Specifieke karakterkenmerken, slaaptijden en voeding, ontwikkeling en verdere kindinformatie die de ouders belangrijk vinden worden besproken en genoteerd. Een kort verslag hiervan wordt op de kindkaart in Proles geschreven. Aan de hand van een vastgesteld formulier, komen de volgende onderwerpen gestructureerd aan bod:

- Slaaptijden
- Slaapgewoonten
- Eetgewoonten
- Drinken
- Karakterschets
- Afspraken bij ziekte kind
- Akkoord uitstapjes
- Foto's nieuwsbrief / intern / krant

- Zindelijkheidstraining
- Indicatie opvanguren en –dagen
- Vakanties en feestdagen
- Allergie
- Medicatie
- Vaccinatieprogramma GGD
- Algemene informatie
- Eventueel verklaringen buikslapen, inbakeren en medicatie

Kennismaking op de BSO-groep

Ouders beschrijven het kind. Specifieke karakterkenmerken, spelvoorkeuren en vriendjes en verdere kindinformatie die de ouders belangrijk vinden worden besproken en genoteerd. Een kort verslag hiervan wordt op de kindkaart in Proles geschreven. Aan de hand van een vastgesteld formulier, komen de volgende onderwerpen gestructureerd aan bod:

- Eetgewoonten
- Drinken
- Karakterschets
- Afspraken bij ziekte kind
- Akkoord uitstapjes
- Foto's nieuwsbrief / intern / krant
- Indicatie opvanguren en –dagen
- Vakanties en feestdagen
- Allergie
- Medicatie
- Algemene informatie
- Eventueel verklaringen zelfstandigheid en medicatie

De BSO leidster geeft uitleg over halen / brengen van en naar school, legt het activiteitenprogramma uit en geeft inzicht in de thema's die gaan komen.

Richtlijnen Aanmelden

Ouders melden hun kind voor TSO, BSO, Gastouderopvang en/of kinderopvang aan via www.dagendou.nl Deze aanmelding wordt afgeleverd in de mailbox van de administratie of het gastouderbureau.

Aanmelding KOV – BSO ontvangen via website

1. Binnen twee werkdagen telefonisch de ontvangst bevestigen. Liefst dezelfde dag nog.
Tijdens dit telefoongesprek met ouders checken:
 - Startdatum opvang?
 - Gewenste dagen en tijden?
 - Gewenste locatie?
 - Heeft er al een intake plaatsgevonden?
Ja: ingevuld formulier bij aanmelding zoeken
Nee: gesprek plannen met vestigingsmanager
 - Inschatting maken van plaatsingsmogelijkheden. Eventueel vast bespreken en alternatieven bieden.
2. Aanmelding verwerken in Proles. Indien mogelijk ook het contract met planning aanmaken
3. Kinddossier aanmaken en in map 'nieuwe aanmeldingen'
4. Wanneer ongeboren kind, mail ter bevestiging sturen.
5. Wanneer alle informatie compleet is: zo snel mogelijk BVO en informatiepakket verzenden

6. Kindkaart en maandkaart doorgeven aan groep

Aanmelding TSO ontvangen via website

1. Binnen twee werkdagen de aanmelding in Proles verwerken
2. BVO aanmelding TSO verzenden per mail.
3. Aanmelding opbergen in de map
4. Mail sturen naar betreffende TSO coördinator over nieuwe aanmelding

Aanmelding Gastouderopvang ontvangen via website

1. Binnen twee werkdagen telefonisch de ontvangst bevestigen. Liefst dezelfde dag nog.
Tijdens dit telefoongesprek met ouders checken:
 - Startdatum opvang?
 - Gewenste dagen en tijden?
 - Opvang bij gastouder of aan huis?
 - Welke plaats of regio?
 - Heeft er al een intake plaatsgevonden?
Ja: ingevuld formulier bij aanmelding zoeken
Nee: gesprek plannen met Sanne of Douwine
2. Aanmelding verwerken in Proles.
3. Kinddossier aanmaken en in map
4. Wanneer ongebooren kind, mail ter bevestiging sturen.
5. Hebben ouders zelf al gastouder op het oog?
Ja: Contact zoeken met gastouder
Nee: Binnen 48 uur match maken met een gastouder van Voor dag en Dou

Wachtlijst

Wanneer de groeps grootte van de groep door drukte overschreden lijkt te worden, wordt er op de administratie een wachtlijst aangelegd.

Op volgorde van binnenkomst, worden de kinderen op de wachtlijst geplaatst. Wanneer er ruimte op de groep vrij komt, zal deze plek worden ingevuld op de volgende volgorde:

- Broertjes / zusjes van kinderen die reeds op de kinderopvang komen
- Uitbreiding van dagen van kinderen die al op de groep zijn geplaatst
- Kinderen van nieuwe gezinnen

De wachtlijst wordt beheerd door de administratief medewerker van Voor dag en Dou onder supervisie van de directie. Informatie over de wachtlijst is door ouders op te vragen bij de administratie.

Stagebeleid

Voor dag en Dou is gecertificeerd om stageplaatsen aan te bieden aan leerlingen van de volgende opleidingen:

- Instapopleiding niveau 1
- Helpende niveau 2
- SAW kinderopvang niveau 3
- SAW kinderopvang niveau 4

Er kunnen per groep maximaal 2 stagiaires op dezelfde dag(en) komen en maximaal 3 stagiaires in totaal. Verschillende stage periodes zoals een snuffel stage, een halfjaar stage of een jaar stage zijn mogelijk.

Profiel van de stagiair:

Van mensen die stage willen lopen bij Voor dag en Dou wordt een open en onderzoekende houding verwacht, ongeacht opleiding en leerjaar. Affiniteit met kinderen en hen met respect behandelen. Een stage is bedoeld om te leren en we verwachten dat er feedback wordt gevraagd door stagiaires en daardoor gewerkt wordt aan de kwaliteiten die de pedagogisch medewerker dient te bezitten.

Profiel van de stagebegeleider:

Een stagiair krijgt een vaste pedagogisch medewerker als stagebegeleider. De stagebegeleider heeft de volgende taken:

- Zorgt ervoor dat de stagiair in de praktijk datgene kan leren wat voor de opleiding noodzakelijk is
- Instrueert de stagiair en begeleidt deze
- Voert wekelijks een gesprek met de stagiair
- Beoordeelt de stagiair en legt de vorderingen van de leerling vast.

Opbouw van de stage:

Vanuit de opleiding krijgt de stagiair opdrachten en competenties mee waar hij / zij aan moet werken tijdens de stage. Dit is afhankelijk van het opleidingsniveau en leerjaar. Een stage is opgedeeld in drie verschillende fases:

- In de oriënterende fase gaat de stagiair zich bezig houden met het leren kennen van zijn / haar werkplek. Er wordt het volgende verwacht van de stagiair in deze fase:
 - Observeren van de dagelijkse gang van zaken
 - Contact maken met de kinderen
 - Vragen stellen
 - Voorstellen aan de ouders / verzorgers van de kinderen.
- In de praktijk fase gaat de stagiair echt beginnen met leren. Hij / zij loopt mee met de pedagogisch medewerker en leert alle voorkomende handelingen. Er wordt het volgende verwacht van de stagiair in deze fase:
 - Biedt het kind ontwikkelingsgerichte activiteiten aan
 - Evalueert de werkzaamheden en opdrachten met de stagebegeleider
 - Biedt het kind persoonlijke verzorging
 - Voert schoonmaak werkzaamheden uit
- De laatste fase van de stage is de evaluatie fase. Hierin wordt er terug gekeken naar de afgelopen periode en er wordt een beoordeling gegeven door de stagebegeleider. Er wordt het volgende verwacht van de stagiair in deze fase:
 - Reflectie op eigen handelen
 - Feedback kunnen geven en ontvangen
 - Stage afsluiten met de kinderen

Belangrijk:

Het werken met mensen en kinderen betekent dat je met heel persoonlijke situaties te maken krijgt. Voor dag en Dou wil de privacy van haar klanten waarborgen en daarom moeten alle stagiaires een overeenkomst tekenen waarin afspraken staan om de privacy te waarborgen.

Wat mogen stagiaires bij Voor dag en Dou:

	Instap N 1	H&W 2, 2 ^e jaar	H&W 2, 3 ^e jaar	SAW 3, 1 ^e jaar	SAW 3, 2 ^e jaar	SAW 3, 3 ^e jaar	SAW 4, 4 ^e jaar
Begroeten en voorstellen ouders	x	x	x	x	x	x	X
Zorg voor persoonlijke hygiëne en representatief zijn	x	x	x	x	x	x	X
Schoonmaken groepsruimte	x	x	x	x	x	x	X
Schoonmaken toiletruimte	x	x	x	x	x	x	X
Samen met de PM kinderen halen en brengen	x	x	x	x	x	x	X
Tafel dekken voor de lunch / ontbijt	x	x	x	x	x	x	X
Eten met de kinderen onder begeleiding	x	x	x	x	x	x	X
Bedden verschonen	x	x	x	x	x	x	X
Meehelpen op de TSO (boventalig)	x	x	x	x	x	x	x
Kinderen samen met PM naar bed brengen		x	x	x	x	x	X
Bijwonen teamoverleg			x	x	x	x	x
Zelfstandig werken volgens schoonmaakrooster			x		x	x	x
Ontvangst kind (mondeling) onder begeleiding			x		x	x	x
Overdracht aan ouder (mondeling) zelfstandig					x	x	X
Vorbereiden activiteit volgens DoenKids				x	x	x	x
Uitvoeren activiteit onder begeleiding van PM				x	x	x	X
Binnen een straal van 100 meter BSO kinderen lopende halen en brengen					i/o	x	X
Binnen een straal van 75 meter kinderopvang kinderen halen en brengen					i/o	x	X
Kinderen ouder dan 1 jaar zelfstandig naar bed brengen					x	x	X

Onder begeleiding fruihap voor zuigeling maken					x	x	X
Eten met de kinderen, zelfstandig					x	x	x
Onder begeleiding fles klaarmaken					x	x	x
Registreren van aanwezigheid (onder toezicht)					x	x	x
Zelfstandig fruihap voor zuigeling maken						x	X
Ontvangst kind (mondeling) zelfstandig						x	x
Overdracht aan ouder (mondeling) onder begeleiding						x	X
Overdracht aan ouder (schriftelijk) onder begeleiding						x	X
Overdracht aan ouder (schriftelijk) zelfstandig						x	x
Zelfstandig uitvoeren van activiteit						x	X
Verschoenen van kinderen ouder dan 1 jaar						x	X
Verschoenen van kinderen jonger dan 1 jaar						x	x
Zelfstandig met de kinderen buiten spelen, op het eigen terrein						x	X
Kinderen onder 1 jaar zelfstandig naar bed brengen						x	X
Zelfstandig een dagdeel uitvoeren, onder toezicht van een PM						x	X
Zelfstandig fles klaarmaken						x	X
Observatielijst invullen met PM						x	X
Observatielijst bespreken met ouders met PM						x	x
Controleren van aanwezigheid						x	X

De stagebegeleider van de betreffende stagiaire, is altijd degene die akkoord geeft voor het uitvoeren van taken door stagiaires. Er wordt individueel bekeken of een stagiair capabel genoeg is een bepaalde taak uit te voeren. Stagiaires zijn nooit eindverantwoordelijk en te allen tijde boventallig.

Wanneer het gaat om het halen en brengen van kinderen van en naar school, sport of peuterspeelzaal in de nabije omgeving van de opvanglocatie, zal de begeleider eerst minstens 3 maal samen met de stagiair de meest veilige (en dus wellicht niet de kortste) route hebben gelopen. Een stagiair heeft nooit meer dan 4 kinderen uit een BSO groep bij zich, en nooit meer dan 2 kinderen onder de 4 jaar.

De stagiair dient op straat zichtbaar herkenbaar te zijn namens Voor dag en Dou door het dragen van het oranje hesje. Tevens is zij onderweg in bezit van de mobiele telefoon van de locatie en een duidelijke namenlijst van de te halen kinderen. De pedagogisch medewerker op locatie zorgt er voor goed bereikbaar te zijn wanneer de stagiaire onderweg is.

Protocollen Hygiëne

Ieder mens draagt ontelbare al dan niet ziekmakende micro-organismen bij zich. Om verspreiding van deze micro-organismen tegen te gaan, is goede persoonlijke hygiëne belangrijk. We hechten waarde aan handen wassen, het schoonhouden van sanitair, keuken en tafels. Ook speelgoed en meubilair dat dagelijks wordt gebruikt wordt goed schoongehouden. Om ervoor te zorgen dat alle gebruiksvoorwerpen schoon zijn en blijven, is er een schoonmaakplanning gemaakt. Aan de hand van deze schoonmaakplanning is er een rooster gemaakt waarop dagelijks wordt afgestreept welke schoonmaakhandelingen zijn verricht. Het rooster hangt in de leidsterkast op de kinderopvang.

Naast dagelijks of periodiek schoonmaken is een goede handhygiëne binnen Voor dag en Dou belangrijk. Ziektekiemen worden veelal via de handen overgedragen. Een goede handhygiëne is één van de meest effectieve manieren om besmettingen te voorkomen.

Handen wassen

Handen worden gewassen:

- voor het aanraken van voedsel
- voor het eten of helpen met eten
- voor wondverzorging
- voor het aanbrengen van zalf of crème
- na hoesten, niezen en snuiten
- na toiletgebruik
- voor en na het verschonen van een kind
- na het afvegen van de billen van een kind
- na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed
- na contact met vuile was of afval
- na het buiten spelen
- na het roken van een sigaret

Het handen wassen gaat als volgt:

- Gebruik stromend water.
- Doe een kleine hoeveelheid zeep op de handen en een beetje water.
- Wrijf de handen over elkaar heen zorg ervoor dat het water en de zeep over de gehele handen worden verdeeld. Zorg ervoor tussen de vingers en onder de nagels te wassen en vergeet ook de vingertoppen en handpalmen niet. Handen wassen is alleen effectief als deze stap minstens 15 seconden wordt uitgevoerd.
- Spoel de handen al wrijvende af onder de stromende kraan.
- Doe de kraan dicht. Probeer de kraan zo min mogelijk aan te raken met gewassen handen, omdat dit herbesmetting kan veroorzaken (voor zeer strikte hygiëne: doe de kraan dicht met een stuk keukenrol of met een papieren handdoekje en gooi dit weg)
- Droog de handen goed af met een droge, schone handdoek.

Hoofdluizen

Hoofdluis komt eens in de zoveel tijd voor op de dagopvang en BSO. Vervelend genoeg voor het thuisfront waar ook de nodige handelingen nodig zijn om deze plaag het hoofd te bieden. Om de luizen een zo'n klein mogelijk overlevingskans te geven hanteren wij de komst van de luis volgens strikte regels.

Algemene informatie over luizen:

Hoofdluizen zijn insecten met zes poten, die uitsluitend op hoofden van mensen leven. Ze komen niet voor bij dieren, brengen geen ziekten over maar kunnen wel jeuk veroorzaken. Hoofdluizen leven van mensenbloed. Een paar keer per dag prikt hij in de hoofdhuid en zuigt zich vol met bloed. Een volwassen luis is ongeveer 3 mm lang en varieert in kleur van zandkleurig tot bijna zwart. Alleen wanneer een luis net bloed opgezogen heeft is hij donkerrood gekleurd.

Meestal merk je in het begin niets van hoofdluis. Bij een eerste besmetting kan jeuk pas na 7-14 dagen optreden en ontstaan klachten als het aantal luizen toeneemt. Kinderen beginnen dan vaak met krabben, wat uiteindelijk dus niets helpt.

Op www.hoofdluizen.nl staat goed en duidelijk beschreven hoe hoofdluis het best wordt behandeld.

Wanneer hoofdluis bij een kind wordt geconstateerd:

- De ouders van het betreffende kind worden dezelfde dag op de hoogte gebracht. En zij krijgen het GGD protocol en een instructie voor de behandeling mee
- Alle kinderen op bij Voor dag en Dou worden gedurende 1 week elke dag gecontroleerd
- Alle ouders krijgen via een melding in de hal én een e-mail informatie over de constatering van de hoofdluis. We zullen dan ook tips aan de hand doen hoe om te gaan met de besmetting
- Haarborstels die wij gebruiken worden wekelijks in de vaatwasser gereinigd of uitgekookt.

Controleer kinderen op snottebellen. Wij gebruiken papieren tissues en die worden na gebruik weggegooid.

Verschoenen sanitair

Dagelijks wordt de sanitaire ruimte schoongemaakt en wanneer nodig ook tussendoor. Het verschoningskussen wordt na elke verschoonbeurt schoongemaakt met Dettolspray. Alleen bij vervuiling met bloed, ontlasting of bloederige diarree moet gedesinfecteerd worden met alcohol 70%.

Schoonmaakschema

De medewerkers van de kinderopvang zijn verantwoordelijk voor het schoonmaken van de ruimten volgens het schoonmaakrooster. Veelal wordt er schoongemaakt wanneer de kinderen op bed liggen tussen 12 en 14 uur. Waar niet aan toegekomen wordt, wordt schoongemaakt wanneer het laatste kind is opgehaald.

De leidsters zien erop toe, dat speelgoed dat in de mond genomen wordt, wordt gereinigd, speelgoed voor binnen en buiten gescheiden wordt gehouden en dat knuffels / stoffen en ander speelgoed maandelijks wordt gewassen.

In de keuken worden natte vaatdoeken gebruikt. Ook handdoeken zijn na gebruik vaak vochtig. De vaatdoek moet na gebruik met heet stromend water worden uitgespoeld. Bij zichtbare verontreiniging, na vuile kluisjes én minimaal elk dagdeel moet een schone vaatdoek, theedoek en handdoek worden gepakt.

Na elke verschooning: aankleedkussen schoonmaken met papieren doekje en Dettol spray
Ieder kind krijgt in de week een 'eigen' bedje. Dagelijks wordt het beddengoed verschoond en de bedjes opnieuw opgemaakt.

'smorgens en smiddags worden er schone (hand)doeken opgehangen in de keuken en bij de toiletten.

Op maandag en donderdag geeft de koffie automaat aan dat het gereinigd moet worden (villa Fonkel). Wanneer er een Senseo apparaat wordt gebruikt op de groep, worden de onderdelen minimaal wekelijks afgewassen.

Na elk gebruik worden de magnetron en kookplaat nat gereinigd

'nat reinigen' doen we ALTIJD met een sopje allesreiniger!

- Dagelijks:**
- Stofzuigen & dweilen alle vloeren, deurmatten
 - Eind van de dag afvalbakken legen in de container
 - Oppervlakken speelgoed, tafels & bureau's nat reinigen
 - Kussens snoezelpaleis & hoge box nat reinigen
 - Kasten & planken nat reinigen
 - Deurklinken / handgrepen nat reinigen
 - Aanrecht & wasbak nat reinigen
 - Toiletten, douche en wasbakje in toiletruimte nat reinigen
 - Slaapkamer luchten
- Maandelijks:**
- Deuren afnemen met een natte doek
 - Vensterbanken nat reinigen
 - Telefoons nat reinigen
 - Afvalbakken (ook binnenkanten deksels!) nat reinigen
 - Hoge box, bedjes, aankleedmeubel en grondbox helemaal nat reinigen
 - Spijlen / houtwerk snoezelpaleis nat reinigen
 - Koelkast van binnen nat reinigen
 - Alle bedjes afhalen en opnieuw opmaken. Beddengoed en slaapzakjes in de was
 - Fopspenen en flessen uitkoken
 - Bekers van de tandenborstels in de vaatwasser
- 1e maandag van de maand:**
- Alle speelgoed nat afnemen met Dettol, controleren op beschadiging
 - Duplo mee naar huis nemen en in de wasmachine
 - Knuffelbeesten wassen op 60 graden
 - Verkleedkleding wassen op 60 graden
 - Keukenkastjes van binnen
 - Bedden en hoge box controleren op defecte sluitingen
 - Werkkasten nat reinigen
 - Brandalarmen en noodverlichting testen
- 1e maandag van januari, april, juli & oktober:**
- Met stofzuiger langs plafond / muren om spinrag weg te halen
 - Radio / tv en andere apparatuur grondig afnemen
 - Twee keer per jaar worden de ramen aan de binnen- en buitenkant gereinigd.

Dagelijkse verzorging

In de dagelijkse zorg voor de kinderen letten we op de algehele veiligheid en gezondheid van alle aanwezigen. Dit houdt in dat we in ons handelen altijd de meest veilige en hygiënische manier kiezen. In andere protocollen wordt beschreven hoe we omgaan met handen wassen, voedsel en schoonmaken. Naast deze richtlijnen zijn er een aantal zaken waar we op moeten blijven letten bij onze dagelijkse zorg voor de kinderen:

- Thermometer: De thermometer wordt voor en na gebruik met alcohol (70 %) gereinigd.
- Bloed: Bij contact met bloed, wondvocht of lichaamsvocht worden wegwerphandschoenen gedragen
Gemorst bloed wordt met handschoenen aan verwijderd
De ondergrond wordt met water en zeep schoongemaakt
Het verontreinigde oppervlak wordt schoongespoeld en gedroogd
Het oppervlak wordt daarna met 70 % alcohol gedesinfecteerd
Wondjes worden met een pleister afgedekt
Pleisters worden vernieuwd al ze doordrenkt zijn
Met bloed bevulde kleding en linnengoed worden op 60°C gewassen indien een wasmachine aanwezig is op de locatie.
Bij bijtincidenten waarbij bloed vrijkomt wordt binnen 24 uur contact opgenomen met de huisarts of GGD
- Zalf uit een potje: Bij gebruik van zalf uit een potje maak je gebruik van een papieren doekje of een vingercondoom, die je eenmalig gebruikt. Voor en na het aanbrengen van de zalf worden de handen gewassen..
- Tandenborstels: Tandenborstels worden rechtopstaand opgeborgen, zodat het aan de lucht kan drogen
Tandenborstel bekertjes worden 1 x in de week verschoont
Elk kind heeft een eigen bakje in de verschoonruimte waarin tandenborstels worden opgeruimd
- Haarborstel: Borstels worden zo opgeborgen dat haren van de borstels niet tegen elkaar kunnen komen.

Protocollen Voeding

Zuigelingenvoeding

Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor de voeding van hun zuigeling. Afgekolfdde moedermelk, containers met daarin afgemeten melkpoeder en flessen worden door de ouders aangeleverd. Om onze hygiëne standaard hoog te houden zijn er een aantal regels vastgesteld waaraan eenieder die met de voeding in aanraking komt zich moet houden.

Algemene werkwijzen en afspraken rond flesvoeding van zuigelingen:

- Iedere zuigeling krijgt voeding dat door de ouders is verstrekt.
- Voor iedere voeding aan zuigelingen jonger dan 7 maanden moet er een schone fles worden meegegeven. Hoewel een magnetronsterilisator aanwezig is, kookt Voor dag en Dou geen flessen uit
- De fles en de speen dienen te zijn aangepast aan de leeftijd en zuigbehoefte van de baby
- Voor het aanmaken van de voeding wast de medewerker zijn handen en zorgt hij/zij voor een schoon werkoppervlak
- Het aanmaken van de voeding gebeurt strikt gescheiden van de verschoonruimte
- Er wordt nooit voeding 'in het voren' gemaakt. Elke fles maken we klaar op het moment dat de zuigeling gevoed moet worden
- Ieder kind wordt gevoed met schone spuugdoekjes
- Restjes babyvoeding worden niet langer dan een uur bewaard
- We volgen de voedingsinstructies die de ouders hebben beschreven in het schriftje

Werkwijze afgekolfdde moedermelk:

- Afgekolfdde moedermelk wordt in afgesloten flesjes aangeleverd en zijn voorzien van een naam
- Deze melk wordt achter in de koelkast bewaard. Deze mag niet in de deur van de koelkast worden bewaard.
- De flesjes moeten klaar zijn voor gebruik, dus ontdooid en per flesje in de juiste hoeveelheid voor het betreffende kind.
- Eventueel overgebleven melk wordt weer meegegeven bij het halen van het kind mits het flesje niet is geopend
- De fles met afgekolfdde moedermelk wordt door de medewerker opgewarmd in de flessenwarmer of au bain Marie. Moedermelk wordt nooit aangelengd met kunstvoeding.

Werkwijze kunstvoeding:

- Kunstvoeding wordt in de daarvoor bestemde melkcontainers aangeleverd in de juiste hoeveelheid. In het schriftje staat duidelijk vermeld hoeveel voeding er in de container zit en welke hoeveelheid water daarbij gebruikt wordt.
- Leidingwater, rechtstreeks uit de kraan, wordt gebruikt om de flesvoeding aan te maken. Koud water doen we in de fles en deze wordt in de magnetron opgewarmd tot 37 graden, lichaamstemperatuur
- Na het verwarmen van het water kan de poedermelk worden toegevoegd en de melk worden aangemaakt. Rol de fles goed tussen de handen om de warmte te verdelen en klontjes in de melk te voorkomen. Niet de fles schudden. Dit zorgt voor lucht in de voeding.
- De speen pas na het verwarmen van het water op de fles zetten

Het geven van flesvoeding:

- De temperatuur van de voeding altijd controleren. Druppel een beetje voeding op de binnenkant van de pols of handrug. De voeding dient net zo warm te zijn als de huid.
- De leidster neemt de tijd om de baby rustig en ongestoord te voeden. Indien mogelijk gebeurt het voeden in een andere, rustiger ruimte dan de groep.

- Tijdens het voeden let de leidster erop dat de speen gevuld blijft, de baby niet langer dan een half uur drinkt en of de baby aangeeft tussentijds te moeten boeren
- Wanneer de fles niet volledig leeg gedronken wordt schrijven we in het schrift hoeveel cc er is laten staan. Ook tijden van voeden en eventuele bijzonderheden worden middels het schrift aan de ouders overgedragen.

Speen

- Op de opvang hebben wij een aantal reserve spenen. Zowel fopspenen als flesspenen zijn aanwezig. Wanneer het kind nog een zuigbehoefte heeft na het voeden zullen we proberen deze weg te nemen met een fopspeen.
- De spenen worden na gebruik steriel gemaakt in de sterilisator.
- Eigen fopspenen worden in schone, eigen meegebrachte bakjes meegegeven door de ouder/verzorger. Na gebruik wordt de speen daarin ook weer opgeborgen.
- Spenen worden aan het kind gegeven bij het naar bed gaan. Zuigelingen kunnen een verhoogde zuigbehoefte hebben, dan zullen we ook de speen geven.

Voedingsmiddelen & HACCP

De verwerking en bereiding van voeding moet op een hygiënisch verantwoorde manier gebeuren. Een goede handhygiëne is daarbij cruciaal. Ons beleid is erop gericht dat voeding niet besmet raakt. Daarom moet er een goede scheiding zijn tussen de plaats waar voedsel wordt bereid en de ruimte waar kinderen worden verschoond.

- Elke locatie is voorzien van een eigen keuken met daarin een koelkast, en een magnetron
- Was altijd eerst de handen voor er begonnen wordt met bereiding van voedsel
- Elke keuken heeft een eigen tappunt van stromend water
- Sla voedingsmiddelen altijd op volgens het bewaaradvies van het product;
- Controleer de houdbaarheidsdatum van een product voor deze open te maken;
- Zet melkproducten, brood, kaas en vleeswaren meteen na bezorging in de koelkast;
- Accepteer geen aangemaakte zuigelingenvoeding.
- De koelkast is ingesteld op 7 °C in elke groep.
- De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het controleren van deze temperatuur. Controle dient dagelijks te gebeuren door te kijken op de indicator in de koelkast of door het meten met een externe thermometer.
- Houdt rekening met de grootte van voedsel afhankelijk van de leeftijd van het kind.
- Snijdt het voedsel zo nodig in kleinere stukjes.
- Gebruik bij voedselconsumptie per kind per keer een apart bord, apart bestek, een apart slabbetje, een aparte beker.
- Gebruik geen washandjes maar eenmalige wegwerptissues.
- Laat de kinderen pas beginnen met eten als alle kinderen samen met de leidsters aan tafel zitten.
- Controleer als de kinderen aan tafel zitten of de bankjes tegen de tafels aan staan. Zowel de magneetstrip die de bank aan de tafel vastklinkt als de wieltjes van tafel en bank op de rem zetten dit zodat de kinderen zich niet van de tafel af kunnen duwen.

Bewaren van voeding

Om het risico op het verstrekken van bedorven voeding te beperken worden de volgende maatregelen genomen:

- Alle koelkasten zijn voorzien van thermometers die dagelijks worden gecontroleerd. De temperatuur in de koelkasten dient 7 graden Celsius te zijn.
- Alle onbereide voeding die wordt opengemaakt (worst, smeerkaas etc.) wordt voorzien van een openingsdatum met een stift.

- Warm eten wordt op de dag dat het verstrekt wordt bereid en wordt op dezelfde dag opgegeten.
- Warm eten wordt 's ochtends bereid. Het warm eten wordt in een afgedekte pan bewaard op het aanrecht gezet om af te koelen voor de duur van maximaal 1 uur.
- Indien nodig wordt het eten eenmalig verwarmd om te verstrekken aan de kinderen.
- Extra maaltijden worden ingevroren in de vriezer voorzien van datum en maximaal voor de duur van 2 weken bewaard.
- De temperatuur van de vriezer staat op ten minste -18 °C.
- Er wordt eten in kleine porties ingevroren. Dan beviest het sneller en ontstaat geen of minder condens of ijs in de vriezer.
- De koelkast wordt minstens 1 keer per maand schoon gemaakt met een sopje. De koelkast wordt met een schone doek droog gemaakt, anders kunnen er weer bacteriën uitgroeien. De vriezer wordt minstens 1 keer per 3 maanden schoongemaakt. Het eten wordt zolang bewaard in een koeltas of koelbox met een koelement.

Ouders worden geïnstrueerd geen bederfelijke voedingsmiddelen aan de kinderen mee te geven die langer dan 30 minuten buiten de koelkast zijn geweest

Rauwe ingrediënten worden tot minimaal 75°C in de kern verhit. Dit kan met een (vlees) thermometer nagegaan worden.

- Gekoelde producten worden na aflevering of aankoop direct in de koelkast opgeborgen
- Gekoelde producten worden onder 7°C bewaard
- Zuigelingenvoeding en moedermelk worden onder 4°C bewaard
- Een interne verbruik datum (ivd) wordt na de ontvangst, de bereiding of het ontdooien van producten genoteerd. De watervaste stiften die we hiervoor gebruiken staan in het kastje boven de kookplaat
- Producten worden vlak voor gebruik uit de koelkast gehaald
- Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid
- De houdbaarheidsdatum van producten wordt voor ieder gebruik gecontroleerd
- Flesvoeding staat tijdens het voeden niet langer dan één uur buiten de koeling
- Resten flesvoeding worden weggegooid

Gebruik koelkast

Maak gebruik van de temperatuurverschillen in de koelkast. Bewaar bederfelijke producten op de koudste plaatsen en bijvoorbeeld frisdrank, die niet per se gekoeld hoeven te zijn, op de minst koude plaatsen. Onze koelkast heeft een koeling in de achterwand. Deze koelkast is het koudst achterin en onderin (boven de groentenla).

- Houd bereide gerechten altijd goed gescheiden van rauwe producten. Rauwe producten bevatten meer bacteriën dan bereide producten.
- In een bereid product daarentegen kunnen bepaalde bacteriën sneller groeien. Bewaar deze producten daarom afgedekt, in een bakje met een deksel of met cellofaan eromheen. Bovendien is zo uitdroging te voorkomen.
- De groentenla kan voor groenten en fruit gebruikt worden. Deze hoeven niet apart verpakt te worden.
- Leg producten die kunnen lekken, zoals rauw vlees en rauwe vis, onder in de koelkast.
- Leg geen rauw vlees of rauwe vis boven bereide producten, zoals toetjes of salades.

Essentieel voor een koelkast is de temperatuur. Vaak is de temperatuur in de koelkast te hoog. Om bederfelijke producten goed te kunnen bewaren, moet de temperatuur in de koelkast tussen de 4 en 7 °C zijn en dan liever in de buurt van de 4 °C. Bij die temperatuur wordt de groei van bacteriën en schimmels het meest geremd.

Als de koelkast niet werkt, bijvoorbeeld door een stroomstoring, loopt de temperatuur langzaam maar zeker op. Het hangt af van de tijdsduur van de storing hoe snel de producten bederven. Wanneer bederfelijke waren

warmer zijn geworden dan circa 7 °C, is het verstandig ze meteen te gebruiken. Boven een temperatuur van ongeveer 10 °C is het veiligheidshalve beter om alles uit de koelkast weg te gooien, met uitzondering van ongeopende flessen en pakken sap.

De vriezer

In de vriezer wordt de groei van schadelijke bacteriën geremd of gestopt. Daarom is het belangrijk ervoor te zorgen dat een diepvriesproduct na aankoop snel wordt ingevroren.

- Zorg ervoor dat de temperatuur -18 °C of lager is en koel warme etenswaren eerst af tot kamertemperatuur alvorens ze in te vriezen.
- Doe niet te veel producten in één keer in de vriezer.
- Houd de in te vriezen porties klein.
- Laat bevroren producten in de koelkast ontdooien om de temperatuur van die producten niet te snel op te laten lopen. Hoe hoger de temperatuur, hoe meer bacteriën kunnen ontstaan. Ontdooien in de magnetron kan ook.

Protocollen Veiligheid

Gevaarlijke stoffen

Ruim schoonmaakmiddelen op in de daarvoor bestemde kast. De (hoge) kast is hoger dan 1.35 meter en voorzien van een kinderslot. Op elke locatie/groep is een dergelijke kast aanwezig.

- Op Villa Fonkel is er een schoonmaakkast in de hal aanwezig. Op groep Benny worden schoonmaakmiddelen in een hoge kast in de keuken bewaard. En er is nog een hoge kast in de berging aanwezig.
- Op Villa Sprankel is er een berging aanwezig waarin de schoonmaakmiddelen bewaard worden.
- Op Villa Roezemoes worden de schoonmaakmiddelen boven op de kast in de keuken bewaard. Ook inktcartridges worden in deze kast opgeborgen.

Schoonmaakmiddelen die we dagelijks gebruiken zoals de Dettol Spray en vaatwastabletten worden opgeborgen waar kinderen er niet bij kunnen. In de keuken is dat de kast boven de kookplaat, in de verschoonruimte is dat op de plank naast de bakjes.

Bij inname van giftige stoffen de spoedeisende hulp bellen.

We hebben een aantal maatregelen genomen om het risico op vergiftiging te minimaliseren.

- In ruimtes met kinderen worden geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers) gebruikt.
- Er worden geen wasbenzine, terpentijn, chloor, verfbijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen gebruikt.
- Er wordt geen verf, vlekkenwater of boenwas gebruikt waar kinderen bij zijn.
- Er worden geen sterk geurende producten gebruikt.

Ongevallen

Wat te doen bij een ongeval?

- Algemeen Alarmnummer : 112
- Naam van de eigen huisarts van het kind staat in Proles
- Bij spoed onze 'eigen' huisarts Dr. R. van der Wal: 0516 – 51 25 50
- Telefoonnummer dokterswacht: 0900 – 112 7 112
- Ziekenhuis Nij Smellinghe in Drachten: 0512 – 588 888

Stappenplan:

1. Raak niet in paniek. Straal rust uit naar het slachtoffer en de (overige) kinderen.
2. Leidster 1 (BHV-er, EHBO'er) neemt de leiding.
3. Let op gevaar voor jezelf, het kind en anderen.
4. Leidster 1 gaat na wat er gebeurt is. Vraag je collega's.
5. Leidster 1 stelt het slachtoffer gerust. Laat het slachtoffer nooit alleen!
6. Leidster 2 brengt de (overige) kinderen naar een andere ruimte.
7. Leidster 2 (of 3) zorgt voor deskundige hulp (huisarts of ambulance).
8. Leidster 1 verleent eerste hulp en volgt indien nodig de ABC-benadering (Airway, Breathing, Circulation) bij het slachtoffer, en blijf deze herhalen.
9. Leidster 2 (of 3) zoekt de gegevens van het slachtoffer om mee te geven naar het ziekenhuis.
10. Leidster 2 (of 3) wacht de arts/ambulance op en begeleidt ze naar het kind.
11. Vestigingsmanager licht de ouders, noodadres of de partner (van collega) in en maakt hier een notitie van. Dit wordt in Proles verwerkt. De notitie bevat het tijdstip van overleg, korte inhoud van gesprek en eventueel genomen besluiten
12. Als de ouders er nog niet zijn, dan gaat leidster 1 mee met het kind naar de arts of het ziekenhuis, tot de ouders bij het kind zijn.
13. Stel de directie op de hoogte.

Registratie ongevallen

Een veilige opvang betekent anticiperen op risico's. Elke dag kunnen zich risico's voordoen waar Voor dag en Dou nog niet eerder bij heeft stilgestaan. Voorvallen die vandaag met een sisser aflopen, kunnen morgen net zo goed een heel andere wending nemen.

Door middel van de periodieke risico-inventarisatie zijn reeds alle mogelijke gevaarlijke plaatsen in kaart gebracht. Het registreren van ongevallen kan andere oorzaken van ongevallen duidelijk maken. Hierdoor kunnen wij leren van een ongeval en maatregelen nemen, zodat deze ongevallen voorkomen kunnen worden.

De registratieformulieren zijn bestemd voor het beschrijven van een ongeval waarbij een kind dat Voor dag en Dou bezoekt lichamelijk letsel oploopt. Voorbeelden van ongevallen zijn: breuken, flinke schaaf/snijwond, tand door lip, hevige bloedneus, verbranding, bekneeld raken, vergiftiging, weglopen, etc.

De medewerker die aanwezig was bij het ongeval en eventueel eerste hulp heeft verleend, registreert het ongeval op een daarvoor bestemd registratie formulier. De formulieren worden bewaard in de daarvoor bestemde map. Het doornemen van de recente registraties en het daaruit afleiden van eventuele leerpunten gebeurt in het werkoverleg.

De registraties worden op kantoor bewaard.

Vermist kind

Het is de nachtmerrie van iedereen met de verantwoording voor een klein kind: daar waar het kind net nog was, is het nu niet meer. Het kind wordt vermist.

In dit protocol maken we onderscheid in vermissing vanuit de locatie van Voor dag en Dou, vermissing op andere locatie onder verantwoordelijkheid van Voor dag en Dou en het bewust weglopen van een ouder kind.

Voorkomen van vermissing:

- Deuren naar buiten zijn voorzien van een omhoogstaande klink.
- Op locatie Villa Roezemoes is de kinderopvanggroep voorzien van een omhoogstaande klink.
- Buitenspelen gebeurt altijd in de afgesloten speelplaats.
- De deuren in het hekwerk zijn van een veiligheidsslot voorzien.
- Kinderen zijn nooit alleen in de groepsruimte, gaan niet alleen naar de berging en mogen niet bij de schuifdeuren spelen.

Wanneer een kind op of vanuit de locatie wordt vermist:

- Meld bij de hoofdleidster en leiding op kantoor welk kind vermist wordt en waar het kind het laatst is gezien.
- De hoofdleidster en eventueel de leiding van kantoor gaat 5 minuten zoeken, te beginnen binnen het gebouw.
- Wanneer het kind wordt gevonden is verdere actie op dat moment niet noodzakelijk.
- Zowel schriftelijk als mondeling wordt aan de ouders verslag gedaan van de vermissing.
- Wanneer het kind niet in de eerste zoekactie wordt gevonden, wordt meteen contact opgenomen met politie (0900-8844) en ouders.
- De hoofdleidster houdt de ouder/verzorger op de hoogte van de gang van zaken omtrent de vermissing van het kind. Dit wordt verwerkt in Proles
- De coördinatie van de zoekactie wordt in geval van langdurige vermissing overgedragen aan de politie. Dit wordt verwerkt in Proles.

Bewust weglopen van een ouder kind:

- Wanneer een kind van de buitenschoolse opvang bewust weg loopt is daar vaak al een traject aan voorafgegaan. Het kind zit duidelijk niet lekker in zijn vel en kiest er voor om de situatie te verlaten. Ook kan weglopen een vorm van aandacht vragen zijn. In beide gevallen kunnen ervaren leidsters het werkelijk weg lopen van de groep en het pand vaak voorkomen.
- 'Weglopen mag niet, als er wat is dan praten we er over' is een van de regels op de BSO. Alle kinderen weten dat en ze kunnen hier (op hun eigen niveau) ook op aangesproken worden.
- Wanneer het kind toch bewust weg loopt is het belangrijk dat de leidster de BSO groep niet zonder supervisie achterlaat. Er wordt dus een regeling getroffen met de leiding van de kinderopvang of de aanwezigen op het kantoor.
- Een volwassene gaat het weggelopen kind halen, ondertussen wordt eventuele onrust op de groep weggenomen.
- Het kind wordt teruggehaald en apart genomen. Na het duidelijk maken dat weglopen nooit een oplossing is, wordt gezocht naar de reden van het weglopen. Als de reden duidelijk is, is een oplossing vaak snel gevonden.
- Wanneer het kind wordt gehaald door de ouder, bespreekt de leidster samen met het kind en de ouder wat er is gebeurd en hoe daar in de toekomst mee om wordt gegaan.

Vermissing op andere locatie onder verantwoordelijkheid van Voor dag en Dou: Het kind staat op de lijst voor het ophalen bij school, maar het kind is er niet. De mogelijke gebeurtenissen zijn:

- De ouder(s) staan onverwacht toch zelf bij school / club of vereniging
- Het kind is zelfstandig naar huis gegaan
- Het kind is uit spelen met een vriendje
- Een familielid/vriend van familie heeft het kind opgehaald zonder overleg met ouders en/of Voor dag en Dou

Wat te doen wanneer dit gebeurt:

1. Navraag doen bij de leerkracht indien mogelijk
2. Kantoor bellen en checken of het kind niet is afgemeld
3. Ouders bellen
4. Collega inschakelen bij opgevangen groep en het inzetten van een zoekactie
5. Politie informeren (0900-8844)
6. De hoofdleidster houdt de ouder/verzorger op de hoogte van de gang van zaken omtrent de vermissing van het kind. Dit wordt verwerkt in Proles
7. De coördinatie van de zoekactie wordt in geval van langdurige vermissing overgedragen aan de politie. Dit wordt verwerkt in Proles.

Brandveiligheid

Dit protocol is nog in ontwikkeling. De laatste hand zal worden gelegd ná de eerstvolgende BHV cursus op 14 maart 2017 en de geplande brandoefening in april 2017.

Veilig slapen en preventie wiegendood

Wiegendood is het onverwacht tijdens de slaap overlijden van een kindje van nul tot twee jaar. Voordat het kind overleed waren er vooraf geen duidelijke ziekteverschijnselen. Onderzoek naar de mogelijke oorzaken van het overlijden levert vaak geen duidelijk antwoord op.

Tegenwoordig neemt men algemeen aan dat wiegendood in de regel meerder oorzaken tegelijkertijd heeft. Die worden onderscheiden in uitwendige en inwendige factoren.

Bekende uitwendige – en doorgaans vermijdbare - factoren zijn slapen in buikligging, luchtweginfectie, passief roken, warmtestuwing, rebreathing, uitwendige adembelemmering, vermoeienis of sederende medicatie. Als

inwendige factor wordt een licht geboortegewicht genoemd.

Helaas komt het in Nederland af en toe voor dat een baby tijdens kinderopvang overlijdt onder het beeld van wiegendood. Aandacht voor preventie en voorzorgsmaatregelen kunnen het risico – dat in het bijzonder voor jonge baby's tussen de 3 en 9 maanden relatief hoger blijkt uit te vallen dan in thuissituaties – tot het uiterste beperken.

Binnen voor dag en Dou wordt gebruikt gemaakt van slaapkamers met vaste bedjes. Ook is er op één locatie een lutjepotje aanwezig. De bedjes staan op een vaste plek. Er worden geen losse bedjes op andere groepen gecreëerd.

Baby's slapen ook in een kinderwagen. Zodra een kind kan omdraaien/omrollen wordt het kind niet meer in een kinderwagen gelegd.

Wat kan de medewerker van Voor dag en Dou doen om de veiligheid te bevorderen?

- Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer. Wij leggen een baby niet op de buik te slapen, tenzij door de ouders/verzorgers een buikslapverklaring is ingevuld. Dit kunnen ouders o.m. vragen omdat het kind bijvoorbeeld een (aangeboren) afwijking heeft waarbij buikliggen wel wenselijk kan zijn. Vaker is het zo dat het kind meer ontspannen in slaap valt in zijn/haar voorkeurshouding, dit kan op de buik liggend zijn.
Er zijn speciale buikslapkussens in de handel waarmee de kans op verstikking wordt verkleind. Laat je altijd informeren en adviseren door de ouder/verzorger hoe je dit kussen moet gebruiken.
- Kiest een ouder wordende baby, die gezond is, in goede conditie en motorisch ontwikkeld (zodat vlot om en om draaien geen probleem is), regelmatig zelf voor op de buik slapen, dan is vasthouden aan steeds terugleggen op de rug niet zinvol. Gemiddeld zijn baby's met vijf maanden in staat om zelf van rug naar buik en weer terug te draaien, maar sommigen zijn er pas met negen maanden aan toe.
- Wij wijzen ouders die iets anders willen eerst nadrukkelijk op de preventieadviezen. Willen zij desondanks dat hun baby in buikhouding slaapt, leggen wij deze opdracht schriftelijk vast, in de buikslapverklaring
- Wij laten ook een schriftelijk verklaring invullen en ondertekenen, wanneer ouders willen dat hun baby wordt ingebakerd. Wordt het inbakeren toegepast, dan wordt dit gedaan met een veilige geacht hulpmiddel, die de ouder zelf meeneemt.
- Omdat veranderingen in routine onmiskenbaar een risico verhogend effect hebben is het aan te raden om een baby die bij het slapen gaan aan een fopspeen is gewend, die ook op de kinderopvang consequent voor het slapen te geven. Het is raadzaam het gebruik van een fopspeen na de leeftijd van 10 maanden af te bouwen. Wij gebruiken voor een fopspeen geen koord of lint.

Voorkom dat een baby te warm ligt

- De factor warmtestuwing speelt een waarneembare rol onder de baby's die onder het beeld van wiegendood overlijden. Door koude overlijdt zelden een baby.
- Zo lang de voetjes (iets meer betrouwbaar dan het nekje) van een baby in bed prettig aanvoelen, heeft die het niet te koud. Een baby die zweet heeft het al gevaarlijk warm! Wij voelen regelmatig of de baby het niet te warm heeft.
- Wij zorgen dat het niet te warm is of wordt in de slaapkamer. De verwarming hoeft er niet vaak aan. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden. Op de babyfoon staat de temperatuur aangegeven of er hangt een thermometer aan de muur van de slaapkamer.
- Leg een baby bij voorkeur te slapen in een slaapzak of onder een laken met een dekentjes die goed kunnen worden ingestopt.
- Maak het bedje zo op dat de baby met de voeten nagenoeg tegen het voeteneind ligt
- Wij gebruiken geen dekbedjes maar altijd een lakentje en eventueel dekentje
- Wij laten een baby nooit met bedekt hoofd slapen

- De slaapkamer wordt dagelijks gelucht.

Zorg voor veiligheid in het bed

- Wij gebruiken in de bedjes goedgekeurde matrassen.
- Wij gebruiken nooit een kussen, een kussenachtige knuffel, zachte hoofd en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje. Voor een fopspeen mag geen koord worden gebruikt.
- Wij maken het baby bed kort op. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift.
- Wij ventileren slaapkamers dagelijks goed door
- Het beddengoed wordt regelmatig gewassen of gelucht.
- Voor het dragen van sierraden in bed wordt een verklaring getekend door ouders.

Voorkom gezondheidsschade door meeroken

- In het gehele gebouw mag niet worden gerookt

Houd voldoende toezicht

- Wij kijken telkens als we een kindje naar bed brengt even in de andere bedjes
- Wij gaan in elk geval eens per kwartier ter controle langs alle kinderen
- Wij maken altijd gebruik van de babyfoon

De groepsleidsters zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen – ongelukken of bijna ongelukken wordt de leidinggevende direct op de hoogte gesteld.

Handelen in geval van calamiteit

1. Blijf kalm
2. Prikkel de baby door het aan te tikken en wat te bewegen, zie of het zich herstelt
3. Roep de hulp in van collega's maar zorg ervoor dat de andere kinderen niet zonder toezicht worden gelaten. Het is verstandig de aanwezige kinderen niet te betrekken bij de calamiteit maar elders in de ruimte rustig bezig te houden. Wanneer 112 wordt gebeld worden de aanwezige kinderen op een andere groep opgevangen
4. Bel direct 112 of zorg ervoor dat dit gebeurt
5. Wanneer het kind geen ademhaling heeft mond op mond beademing toepassen
6. Laat de leidinggevende waarschuwen. Zij neemt contact op met de ouders en medische instanties
7. Maak notities over tijdstip, omstandigheden en betrokkenen.

De leidinggevende beseft dat in geval van overlijden nazorg voor de betrokken leidster, collega en de ouders belangrijk is. Goede communicatie tussen alle betrokkenen staat daarbij voorop. In de eerste plaats hebben de ouders recht op volledig inzicht

Nazorg is van groot belang. Niet alleen voor ouders, maar ook voor de mensen in de kinderopvang. Aandacht voor alle betrokkenen en openheid over de gang van zaken voorkomen dat het rouwproces extra wordt belast.

Medicijnverstrekking

Voor dag en Dou wil dat alle pedagogisch medewerkers zich houden aan dit protocol om eventuele problemen die zich kunnen voordoen uit de weg te gaan. Door dit protocol weten de pedagogisch medewerkers wat zij wel en niet kunnen doen op het gebied van medicijnverstrekking en hoe zij dat moeten doen. Ook is het zo voor ouders duidelijk waar de verantwoordelijkheid ligt en wat zij van pedagogisch medewerkers kunnen verwachten.

Geneesmiddelenverstrekking

Ouders die hun kinderen bij de kinderopvang of BSO achter laten vragen regelmatig of geneesmiddelen toegediend kunnen worden aan hun kind.

Om welke geneesmiddelen gaat het?

Kinderen kunnen geneesmiddelen voorgeschreven krijgen door huisarts of specialist. Dit zijn dus middelen die op recept voorgeschreven worden. Ouders mogen allerlei geneesmiddelen aan hun kinderen toedienen. Als het kind deze middelen ook nodig heeft gedurende het verblijf bij Voor dag en Dou, zullen de ouders hun 'zeggenschap' over deze toediening over willen dragen. Hierbij valt met name te denken pillen, drankjes en zalven. Om problemen te voorkomen is het goed om dit schriftelijk met elkaar overeen te komen middels het formulier 'medicijn verklaring.'

Soms vragen ouders ook om hun kind geneesmiddelen toe te dienen die niet op recept verkregen zijn. Deze geneesmiddelen hebben de ouders zelf bij een apotheek of drogist gekocht. Deze 'zelfzorgmiddelen' kunnen echter minder onschuldig zijn dan men vaak denkt, daarom is het raadzaam om ook voor deze middelen een "verklaring medicijngebruik" in te vullen.

Hoe toedienen:

Daarnaast zijn er diverse medische handelingen die alleen door gekwalificeerde bevoegde beroepsbeoefenaren (arts, verpleegkundige) uitgevoerd mogen worden. Denk hierbij aan het toedienen van injecties of bijvoorbeeld katheteriseren. Leidsters mogen deze handelingen niet uitvoeren, ook niet wanneer de ouders dit zelf wel doen. In het geval dergelijke handelingen moeten worden uitgevoerd bij een kind dat gebruik maakt van de opvang, dan zal Voor dag en Dou in samenspraak met de ouders regelingen treffen met de thuiszorg.

Overwegingen en aandachtspunten die belangrijk zijn bij het toedienen van geneesmiddelen op recept en zelfzorgmiddelen zonder recept:

- Dien het geneesmiddel/zelfzorgmiddel alleen toe op specifiek verzoek van ouders/verzorgers.(*)
- De geneesmiddelen/ zelfzorgmiddelen moeten *altijd* in de originele verpakking aangeleverd en bewaard worden (dus *nooit* overdoen in een andere verpakking), *mits* daarop voldoende is aangegeven hoeveel van, wanneer en op welke wijze de medicatie toegediend moet worden.
- Als het geneesmiddel is afgeleverd door een Nederlandse apotheker ligt er altijd een rechtsgeldig recept van een Nederlandse arts aan ten grondslag. Een schriftelijke verklaring van de arts is praktisch niet altijd haalbaar als de geneesmiddelen maar gedurende een beperkte tijd behoeven te worden toegediend. In Nederland toegelaten geneesmiddelen zijn herkenbaar aan de aanduiding 'RVG....'. Met een volgnummer op de verpakking. Homeopathische geneesmiddelen zijn herkenbaar aan een RHV nummer. Bij twijfel (bijvoorbeeld indien de ouders onvoldoende duidelijkheid over de deugdelijkheid van de therapie kunnen geven) zou Voor dag en Dou contact moeten leggen met de behandelend arts en/ of de apotheker.
- Bewaar de *originele* bijsluiter van het geneesmiddel/zelfzorgmiddel op de groep. Werk niet met een kopie, want bijsluiters worden regelmatig aangepast. Neem nota van de inhoud van de bijsluiter.
- Bij medicatie op doktersvoorschrift: indien er een verschil lijkt te bestaan tussen het doktersvoorschrift en de bijsluiter, overleg dan eerst met de arts alvorens het geneesmiddel toe te dienen of vraag de ouders om een schriftelijke verklaring van de arts over de gewenste toediening. *Bij twijfel het geneesmiddel nooit toedienen!*
- Bij zelfzorgmedicatie: indien er sprake is van een discrepantie tussen bijsluiter en de wijze van toediening die door de ouders wordt gevraagd, dient het zelfzorgmiddel niet door de pedagogisch medewerker te worden toegediend. In het geval van zelfzorg medicatie dient de door de ouders verzochte wijze van toediening altijd overeen te komen met de tekst van de bijsluiter.

In geval van een calamiteit met een geneesmiddel/ zelfzorgmiddel (verkeerd toegediend, het verkeerde medicijn gegeven, of het middel fout bewaard is) wordt altijd direct contact opgenomen met de behandelend arts en indien nodig 112 gebeld. Pas daarna worden ouders ingelicht. Telefoonnummers hiervan staan in de overeenkomst. Alle geneesmiddelen/ zelfzorgmiddelen dienen genoteerd te worden in Proles met datum tekenen van de medicijnverklaring.

(*) Het op eigen initiatief geven van geneesmiddelen/zelfzorgmiddelen, betekent dat je zelf de diagnose stelt. Het stellen van een diagnose is voorbehouden aan een arts. Bovendien ben je niet op de hoogte van eventuele bijwerkingen. Het geven van b.v. een paracetamol wordt daarom afgeraden hoewel dit in feite een zelfzorg middel is. Voor het geven van een paracetamol en andere incidentele toedieningen kan een 'zo nodig, maximaal, per....' afspraak gemaakt worden. Deze afspraak moet schriftelijk vastgelegd worden.

- Verantwoord het toedienen altijd in het overdrachtsschrift naar je collega's.
- Indien er een schriftje van het kind aanwezig is wordt dit hierin vermeld voor de ouders.
- Op de lijst staat welke geneesmiddelen moeten worden toegediend aan het betreffende kind. De medewerker geeft aan wanneer het medicijn is toegediend en zet een paraaf.
- Bewaar het geneesmiddel/zelfzorgmiddel adequaat: in de koelkast of in een afgesloten kast, buiten het bereik van kinderen en/ of onbevoegden. Geneesmiddelen waarop niet staat dat ze in de koelkast moeten worden bewaard, mogen daar ook niet worden opgeslagen.
- Controleer de uiterste gebruiksdatum regelmatig. Overtollige en verlopen geneesmiddelen retourneren aan de ouders.
- Als er geneesmiddelen in de koelkast bewaard moeten worden, moet er ook een koelkast aanwezig zijn. Het middel alleen voor kortdurend gebruik uit de koelkast halen. De temperatuur dient bewaakt te worden m.b.v. een min.-max. thermometer. De temperatuur dient tussen de 4-8°C te zijn. Deze dagelijks controleren. Indien een koelkast ontbreekt, kan en mag een dergelijk geneesmiddel nooit bij een kindercentrum of gastouder worden toegediend, tenzij de ouders/verzorgers bereid zijn het geneesmiddel zelf te halen en te brengen.
- Laat ouders voordoen hoe het geneesmiddel/zelfzorgmiddel het beste gegeven kan worden of pleeg overleg hierover. Leg deze instructie schriftelijk vast.
- Vul wijzigingen (over dosering, tijdstip, etc.) in op de verklaring medicijngebruik en pas de aftekenlijst en de evaluatiedatum aan.
- Ga na of jezelf bekend bent met het ziektebeeld of de diagnose, zodat de uitreiking van een geneesmiddel in een context geplaatst kan worden.
- Zorg dat de naam en telefoonnummer van de arts en apotheek van het kind bekend zijn, zodat deze als achterwacht kunnen fungeren, indien ouders/ verzorgers onverhoopt niet direct bereikbaar zijn. Bij voorkeur worden eerst de ouders/verzorgers ingelicht.
- Laat de ouders een nieuw geneesmiddel/zelfzorgmiddel indien mogelijk altijd eerst thuis gebruiken.
- Dien het geneesmiddel/zelfzorgmiddel alleen toe als de betrokken ouder/verzorger zelf niet in staat is het middel op het voorgeschreven tijdstip toe te dienen.
- Laat een formulier 'verklaring medicijngebruik' volledig invullen en ondertekenen.

Deel 2 Handelingen

In de Handleiding Kwaliteitsstelsel Kinderopvang (deel G) wordt een onderscheid gemaakt in de volgende medische handelingen:

Categorie 1: Voorbehouden handelingen.

Deze zogenoemde 'voorbehouden handelingen' zijn handelingen die, bij ondeskundige uitvoering, (ernstige) risico's met zich mee brengen. Deze handelingen mogen alleen door (para)- medisch bevoegd personeel verricht worden. Indien de medewerker zelf verpleegkundige is, zou deze de handelingen die onder categorie 1 worden genoemd, kunnen uitvoeren. *Voorwaarde* is wel dat hij/ zij geregistreerd is in het Bigregister (met andere

woorden: *bevoegd* is) en dat hij/ zij *bekwaam* is om de gewenste voorbehouden handelingen te verrichten. Bovendien moet er een schriftelijke opdracht van een arts zijn (die altijd telefonisch bereikbaar moet zijn in geval zich een calamiteit zou kunnen voordoen). Een verklaring van bekwaamheid van alleen de betrokkene *volstaat niet*. (Bevoegd is niet hetzelfde als bekwaam!)

Voor de kinderopvang zijn met name de volgende voorbehouden handelingen relevant:

- Injecties
- Heelkundige handelingen verpleegkundigen
- Catheterisaties
- Het gebruik van radioactieve stoffen

In uiterste noodgevallen wordt een ieder geacht naar beste vermogen te handelen. Een wetsovertreding uit 'overmacht' is niet strafbaar. Het gaat dan om situaties die niet te voorzien zijn.

Categorie 2: Handelingen die niet voorbehouden zijn maar waarvan de uitvoering met de nodige zorgvuldigheid omkleedt moet zijn.

Deze zogenoemde 'afgeleide medische handelingen' (zoals b.v. het uittrekken van een sonde en toedienen van een klysm) zijn handelingen die een pedagogisch medewerker in principe wel zou kunnen verrichten, mits er goede instructie is. Pedagogisch medewerkers beschikken echter formeel gezien niet over de deskundigheid voor het uitvoeren van deze afgeleide medische handelingen, tenzij de arts bereid is (als hij/ zij dat al wil) de betrokken medewerker te (laten) instrueren, zodat dit vervolgens alsnog als deskundig kan worden beschouwd.

Voor dag en Dou is primair verantwoordelijk voor het op deskundige wijze uitvoeren van deze handelingen. Om die reden worden dergelijke handelingen uitsluitend in overleg met Voor dag en Dou verricht. Voor dag en Dou beoordeelt, in samenwerking met de behandelend arts, of de betrokken pedagogisch medewerker in staat is de handeling wel of niet te verrichten. Indien ouders wel akkoord gaan maar Voor dag en Dou niet, dan mag de pedagogisch medewerker de handeling niet verrichten. Bovendien dient de medewerker goed op de hoogte te zijn van de risico's, contra-indicatie en complicaties. Er dient een arts oproepbaar te zijn die op korte termijn aanwezig kan zijn.

Altijd geldt dat als de medewerker zich, ondanks instructie, niet deskundig genoeg acht om de handeling te kunnen verrichten, hij/zij de handeling ook niet moet uitvoeren. Betrokkene blijft altijd (mede) aansprakelijk als er iets fout mocht gaan.

Categorie 3:

Eenvoudige handelingen.

Hierbij gaat het om de 'huis-, tuin-, en keukenhandelingen' zoals verzorgen van schaafwondjes en verwijderen van pleisters, het toedienen van medicijnen anders dan injecties. Dit zijn handelingen die in principe zonder problemen door medewerkers uitgevoerd kunnen worden, echter meestal wel door instructies op te volgen over hoe te handelen (zoals het toedienen van geneesmiddelen en handelingen volgens de EHBO-regels).

Vervoer per auto / vervoer te voet

Dagelijks vervoeren wij kinderen naar diverse basisscholen in en om Oosterwolde. Om dit te kunnen doen rijden wij meerdere bedrijfsauto's, geschikt gemaakt voor personenvervoer. In de auto's zijn veiligheidshesjes, EHBO kit en een brandblusser aanwezig. Standaard zitten er zit verhogers / autostoeltjes de auto's. Indien nodig hebben we voor een jonger kind een Maxi Cosy die in de auto's geplaatst kan worden.

- Voor het gebruik van de auto's zijn alle denkbare verzekeringen afgesloten op het gebied van aansprakelijkheid en schade.
- Alle inzittenden van de auto's moeten zich houden aan alle wettelijke regels rond het dragen van gordels en zitten in de autostoeltjes. Gordels moeten op de juiste manier gedragen worden, dus over de borstkas en niet achter de rug.

- De schuifdeur van de auto's waardoor de kinderen kunnen in- en uitstappen zit aan de rechterkant van de auto's. De chauffeur zorgt er voor dat deze schuifdeur aan een stoep kan worden geopend.
- Alleen als alle zitplaatsen achter in de auto's bezet zijn mogen er kinderen voor in, mits de airbag aan de passagierskant is uitgeschakeld. Er wordt dan gekozen om de grootste kinderen naast de bestuurder te zetten.
- De bestuurder van de auto's heeft altijd haar rijbewijs en een mobiele telefoon mee wanneer er in de auto's wordt gereden.

Te voet halen van schoolkinderen:

- De medewerker die verantwoordelijk is voor het te voet ophalen van de kinderen, maakt gebruik van een oranje fluorescerend veiligheidshesje welke is voorzien van naam en logo. Er zijn op de locatie hesjes, voorzien van ons logo en de naam, aanwezig. Dit hesje moet worden gedragen voor de veiligheid, maar ook voor de herkenbaarheid.
- De kinderen worden op het schoolplein opgehaald en blijven daar wachten tot de medewerker aangeeft dat ze mee kunnen komen naar de BSO
- De kinderen mogen vooruit lopen, mits zij blijven wachten op de vooraf afgesproken plaatsen. Met de kinderen is op de route afgesproken waar zij moeten staan wachten tot de medewerker er ook is, alvorens zij verder kunnen gaan lopen.
- Er loopt altijd een medewerker achter de kinderen.
- De groep steekt over op de meest veilig plaats, rustig, zonder te rennen en met de gehele groep.
- De medewerker dient ten alle tijden een mobiele telefoon én een kopie van de brandlijst bij zich te hebben.
- Wanneer ouders voor hun (BSO) kind een zelfstandigheidsverklaring hebben ondertekend, mag het kind zelfstandig van school naar BSO en vice versa.

Te voet maken van kleine uitstapjes in de omgeving

- De medewerker die met de groep kinderen op stap gaat heeft een mobiele telefoon, veiligheidshesje, EHBO tasje en een kopie van de brandlijst bij zich.
- Eventueel nemen we spelmateriaal, snacks of drinken mee.
- Voor vertrek wordt met de achterblijvende medewerker op locatie duidelijk afgesproken waar naartoe gegaan wordt en wanneer er verwacht wordt weer terug te zijn.
- We kijken bij het meenemen van het aantal kinderen altijd minimaal naar de kind-leidster ratio van de GGD.
- De kinderen blijven bij de leidster, rennen in de winkel of winkelstraat is niet toegestaan.
- De leidster geeft altijd het goede voorbeeld wanneer het gaat om oversteken en veilig gedrag in het algemeen.

Uitstapjes

Dit protocol is samengesteld om op een zo veilig mogelijke manier met de kinderen uitstapjes te kunnen ondernemen. Het geeft duidelijkheid aan wat we van onze medewerkers verwachten en is tevens een leidraad voor de ouders, hoe we buiten de kinderopvang met de veiligheid van hun kinderen omgaan. We gaan ervan uit dat alle kinderen aan uitstapjes mogen deelnemen.

Kleine groepsuitstapjes ontstaan vaak spontaan. Het is bij mooi weer snel geregeld om met de kinderen brieven naar de brievenbus brengen, boodschapjes te doen in de winkel of op de markt of naar het speelveld of de hertjes te gaan. Deze spontane uitstapjes worden met een beperkt aantal kinderen ondernomen en worden na afloop ook aan de ouders verteld.

Wanneer we met een grotere groep kinderen op pad gaan, zijn dat vaak uitjes die wat meer voorbereiding vragen. Hieronder vallen uitstapjes naar het bos of een speelgelegenheid in de regio. Ook kunnen we met de kinderen naar bijvoorbeeld de schaatsbaan of het Aekingerzand. Ouders worden over deze plannen van te voren ingelicht. Wordt hierbij gebruik gemaakt van onze bus of autovervoer dan treedt het vervoersprotocol in werking.

Algemene regels:

- Het aantal begeleiders is minimaal gelijk aan de Wet Kinderopvang: leidster -kind ratio naar boven afgerond.
- Ieder uitstapje wordt op kantoor gemeld en de namen van leiding en kinderen doorgegeven.
- Er wordt een kopie van de brandlijst gemaakt en meegenomen
- De begeleiding neemt een mobiele telefoon mee en geeft het bereikbare nummer door op kantoor / of andere medewerker
- De begeleiding geeft het goede voorbeeld van veilig gedrag in het verkeer en draagt zorg dat de groep kinderen gebruik maakt van trottoirs –zebrapaden en de veiligste oversteekplaatsen.
- Kinderen die nog niet goed kunnen lopen, worden bij voorkeur vervoerd in de kinderwagen / buggy
- BSO kinderen lopen 2 aan 2.
- Begeleiding verdeelt zich voor – achter en midden in de groep kinderen.
- De begeleiding zorgt voor een namenlijst met het aantal kinderen en blijft het aantal aanwezige kinderen met regelmaat controleren op aanwezigheid
- In de auto's is een EHBO koffer aanwezig
- Kinderen en pedagogisch medewerkers dragen een oranje hesje
- Bij ieder uitstapje gaat het EHBO tasje mee

Calamiteit

- In geval van een calamiteit wordt naast acute 1e hulp verlening, direct het kantoor ingelicht om de nodige extra hulp te bieden.
- Andere aanwezige kinderen worden zo snel als mogelijk in alle rust terug gebracht naar de locatie en daar opgevangen.
- De ouders worden direct ingelicht.

Warm weer en/of felle zon

De zon schijnt. Kinderen willen buiten spelen en het is mooi weer. De zon zorgt voor aanmaak van vitamine D, dat is goed voor de botten. Maar we weten allemaal dat teveel zon ongezond is. Niets is zo vervelend als een rood verbrande huid. In de zomermaanden, wanneer de zon sterk is, zullen we tussen 12 en 15 uur zoveel mogelijk binnen of in de schaduw spelen. Medewerkers zorgen er voor dat kinderen passend aan het weertype zijn gekleed, ingesmeerd met zonnebrandcrème (minimaal factor 20 SPF). Op de locatie hebben we zonnebrandcrème op voorraad.

Een aantal regels en richtlijnen die wij hanteren om verbranding te voorkomen zijn:

- Houd de kinderen tussen 12.00 uur en 15.00 uur zoveel mogelijk binnen.
- Kinderen onder de 6 maanden zitten altijd buiten in de schaduw.
- Ook de oudere kinderen blijven zoveel mogelijk in de schaduw.
- Ook als kinderen in de schaduw spelen worden zij ingesmeerd.
- Kleding biedt de beste bescherming tegen de zon.
- Ouders worden verzocht zonnehoedjes en eventueel andere bescherming mee te geven en de kinderen luchtig te kleden.
- Wanneer een kind een zonnehoedje bij zich heeft, wordt deze altijd opgezet
- Wanneer de kinderen niet met water spelen, laten we de kinderen hun broek en shirt aanhouden.
- Een half uur voordat we naar buiten gaan smeren we de kinderen in.

- De kinderen worden minimaal 2 maal daags ingesmeerd. Ook wanneer waterbestendige zonnebrandcrème wordt gebruikt smeren we regelmatig.
- Gevoelige zones als neus, oren, nek en voeten worden extra in de gaten gehouden.
- Bij warm weer krijgen de kinderen meer drinken aangeboden dan normaal, dit wegens versnelling van uitdroging.
- Wanneer het erg warm is, passen wij de activiteiten hierop aan, we doen rustiger aan en spelen meer met water.
- Zonwering is naar beneden gedurende de zon uren.
- Groepsruimte word geventileerd door deuren en ramen te openen wanneer de lucht buiten koel is.

Buiten Spelen

We doen het zo vaak mogelijk: naar buiten met de kinderen. Om het buiten spelen zo veilig mogelijk te laten verlopen, zijn er voor BSO en Kinderopvang een aantal regels opgesteld.

Gouden regel: Leiding houdt **ALTIJD** toezicht bij het buitenspelen. Ook bij de BSO! Continu toezicht is niet persé noodzakelijk wanneer de ouders een zelfstandigheidsverklaring hebben getekend voor het buiten spelen.

Voorkomen van ongelukken:

- Spreek duidelijke grenzen af met de kinderen waar mag worden gespeeld. Dit indien er geen duidelijke markering aanwezig is
- Voor en tijdens het spelen houdt de leidster altijd eventuele defecten van spelmateriaal en zwerfafval op het plein in de gaten
- Defect spelmateriaal wordt verwijderd en eventueel vervangen
- Ruim los spelmateriaal rondom de speeltoestellen direct op
- Niet spelen rondom fietsenrekken
- Niet fietsen op het speelplein wanneer daar wordt gespeeld
- Niet met de skelter / fietsjes spelen rondom speeltoestellen
- Peuters mogen niet alleen schommelen of spelen bij de schommels wanneer een ander kind op de schommel zit. Er wordt rekening gehouden met de zwaairichting van de schommels.
- Kinderen mogen niet zonder toezicht bij open water spelen
- Spreek af waar er met een bal gespeeld kan worden. Hou hierbij rekening met wegen (geen ballen op de straat) en spelende kleine kinderen
- Er wordt niet geklommen op hekken, schuttingen, muurtjes of andere vormen van omheining
- Wanneer een bal niet direct door het kind kan worden teruggehaald (op de weg, in een tuin etc) gaat het kind **NIET** zelf achter de bal aan maar haalt hulp bij de leidster
- Leidster controleert of de hekken van het speelplein gesloten zijn voordat de kinderen naar buiten gaan

Zandbak:

- Voor de kinderen in de zandbak gaan spelen, controleert de leidster op uitwerpselen van honden en / of katten
- Deze worden eventueel verwijderd
- Na het spelen in de zandbak wassen alle kinderen hun handen
- Bij voorkeur is er een net of een deksel op de zandbak

Teken:

- Na het buitenspelen worden de kinderen gecontroleerd op teken
- Teken worden verwijderd met een teketang, het wondje wordt ontsmet en afgedekt met een pleister

- Ouders worden op de hoogte gebracht van de tekenbeet en de plaats waar het wondje zit

In het protocol 'Warm weer en Felle zon' zijn aanvullende afspraken vastgelegd betreffende buiten spelen in de zomer.

4-ogen en oren Voor dag en Dou

Inleiding

Naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak is de commissie Gunning ingesteld om onderzoek te doen naar de toedracht van de Amsterdamse zedenzaak met als doel om hieruit lessen te trekken voor een betere en veiliger kinderopvang.

Na gedegen onderzoek naar de praktijk van de kinderopvang, de regelgeving, het toezicht en hulpverlenende instanties is de commissie Gunning met een rapport vol aanbevelingen gekomen.

De commissie richt zich met haar aanbevelingen tot alle betrokkenen bij de kinderopvang. De aanbevelingen zijn niet alleen relevant als het gaat om seksueel misbruik, maar ook als het gaat om kindermishandeling of andere veiligheidsrisico's.

Na het bekend worden van het rapport Gunning hebben we de aanbevelingen voor de kinderopvang naast onze eigen praktijk, protocollen en werkinstructies gelegd en zijn we verder gegaan met het aanpassen van protocollen, acties voor bouwkundige aanpassingen in de locaties en het personeelsbeleid.

Dit document gaat over hoe Voor dag en Dou het zogenaamde 4 ogen en oren principe toepast in het beleid.

Het 4-ogen en oren principe betekent dat er altijd minimaal twee volwassenen, in een bepaalde vorm, toezicht moeten kunnen houden op kinderen in kinderdagverblijven. De branche organisatie kinderopvang heeft samen met Boink een brochure uitgegeven over het 4-ogenprincipe in de praktijk. Deze brochure dient als achtergrond informatie bij ons beleid.

Uit het rapport Gunning

Het rapport Gunning stelt verplicht dat er altijd twee volwassenen zijn die de kinderen in een groep kunnen zien of horen.

In de mix van de dagelijkse praktijk zijn er naar de mening van de commissie voldoende mogelijkheden om dit te realiseren. Te denken valt niet alleen aan aanwezigheid of directe nabijheid van pedagogisch werkers, maar ook aan de inzet van bijvoorbeeld stagiaires, groepshulp en/of vrijwilligers. Ook het kortere tijd aan het begin of het eind van de dag samenvoegen van groepen, en

bouwkundige en technische maatregelen voor transparantie in het gebouw kunnen alternatieven zijn. Een achterwacht is naar de mening van de commissie niet voldoende.

Een deel van de sector past overigens het vierogen principe al met succes toe, met behoud van de financiële continuïteit. Een vierogen principe verkleint niet alleen het risico ten aanzien van seksueel misbruik, maar ook het risico ten aanzien van kindermishandeling in brede zin, terwijl er -meer generiek gesproken- sneller en effectiever kan worden ingegrepen als een kind of een pedagogisch werker iets overkomt. Bovendien kan de sector het vierogen principe benutten als impuls voor verdere kwaliteitsverbetering.

Wettelijke bepalingen

Beroepskracht-kind-ratio:

Bij de kinderdagopvang bedraagt de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal feitelijk aanwezige kinderen ten minste:

- a) één beroepskracht per vier kinderen in de leeftijd tot één jaar;
- b) één beroepskracht per vijf kinderen in de leeftijd van één tot twee jaar;
- c) één beroepskracht per zes kinderen in de leeftijd van twee tot drie jaar;
- d) één beroepskracht per acht kinderen in de leeftijd van drie tot vier jaar.

3-uursregeling:

Conform het convenant kwaliteit is het toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio. Dit mag op de volgende tijden:

- Voor 9.30 uur
- Tussen 12.30 en 15.00 uur
- Na 16.30 uur

Voor een deel van de 'onderbezette' uren aan het begin en eind van de dag zullen de aanwezige kinderen in een centrale ruimte gezamenlijk worden opgevangen door pedagogisch medewerkers met een z.g. vroege- of late dienst. De gezamenlijke ruimte zal op de locaties Villa Roezemoes en Villa Sprankel de kinderopvangruimte zijn, op de Villa Fonkel wordt de dag gestart en afgesloten in groepsruimte 'Benny'. Deze gezamenlijke opvang duurt bij voorkeur niet langer dan 30 minuten maar maximaal 1 uur per keer. Omdat Voor dag en Dou haar deuren opent om 5.30 uur, worden de vroege kinderen van zowel BSO als Kinderopvang samen opgevangen in de ochtenduren. Indien gevraagd door de ouders wordt ook het ontbijt gezamenlijk genuttigd.

Op dagen dat er op één of meerdere groepen een onderbezetting van kindplaatsen is, zullen geregeld groepen samengevoegd worden. Deze samenvoegingen kunnen alleen plaats vinden wanneer het maximum aantal kinderen voor die leeftijdsgroep en de beroepskracht-kind ratio niet wordt overschreden en de opvang op pedagogisch verantwoorde wijze kan plaats vinden oftewel, het welbevinden van de kinderen mag niet in het gedrang komen. Op deze manier kan het gezamenlijk opvangen een hele dag duren. Ouders worden, indien mogelijk, van tevoren van deze samenvoeging op de hoogte gesteld of anders wordt dit gemeld bij het brengen van de kinderen. Gezien het flexibele karakter van Voor dag en Dou, het persoonlijke contact met de ouders en de kleinschaligheid van de locaties wordt dit nooit als vervelend ervaren.

In de praktijk zal er met het samenstellen van de roosters per locatie altijd uitgegaan worden van een personeelsbezetting als gevolg van de genoemde kind ratio. Dit betekent dat openen en sluiten gebeurt op wisselende tijden en door 1 pedagogisch medewerker. Doordat kinderen gedurende de gehele dag kunnen worden gehaald en gebracht door hun ouders, is de inloop onvoorspelbaar. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Daarnaast worden de locaties Villa Sprankel en Villa Roezemoes waarin Voor dag en Dou gevestigd is, ook gebruikt door andere partijen. Leerkrachten van de school en medewerkers van de bedrijven die ook gebruik maken van het pand zijn veelvuldig aanwezig en kunnen te allen tijde de kinderopvang betreden.

4 ogen-, oren en transparantie gedurende de dag

Transparantie

Voor dag en Dou heeft over het algemeen ruime locaties met veel glas. Het is een opdracht om al het glas transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen.

Personeelsbezetting

De locaties van Voor dag en Dou zijn, uitgezonderd de hoofdlocatie op de Villa Fonkel, principieel kleine locaties van twee groepen (Kinderopvang en BSO). Daarnaast worden stagiaires ingezet. Op de hoofdlocatie zijn 3 kinderopvanggroepen en 2 BSO groepen aanwezig. Daarnaast is er dagelijks ondersteunend huishoudelijk en administratief personeel werkzaam op deze locatie.

Op zaterdag is de opvang Villa Fonkel vrijwel wekelijks geopend. Er zijn dan ook vaak minder dan 6 kinderen wat inhoudt dat er 1 leidster aanwezig is. Veelal wordt de dienst op zaterdag opgesplitst in twee dagdelen waardoor er twee verschillende leidsters gedurende de dag werken.

Ouders kunnen niet direct de locatie betreden. Zij moeten daarvoor eerst aanbellen. Wetende dat hiermee het 4

ogen principe in het gedrang komt wanneer er slechts 1 leidster aanwezig is, is besproken met de oudercommissie of de deur op deze momenten wellicht geopend zou moeten blijven. Vanuit de oudercommissie en het team, is het dringende advies om de deur zoveel mogelijk gesloten te houden. Dit om ongewenste personen uit het dorp te weren.

Om toch controle door een tweede volwassenen mogelijk te maken, wordt de zaterdag veelal benut om extra klussen te doen zoals tuinonderhoud, klein onderhoud binnen, overige administratieve klussen door de houder etc. Houder komt regelmatig op de zaterdag op de locatie. Ook de tuinman en de vestigingsmanager hebben een sleutel en zijn onregelmatig aanwezig in het weekend. Hiernaast worden stagiaires, vrijwilligers, schoonmakers, huishoudelijke hulp, etc. bewust extra ingepland op dagen dat er slechts 1 leidster aanwezig hoeft te zijn wegens een laag kind aantal. Er wordt nog besproken of ook de oudercommissie een toegangssleutel kan ontvangen en de 4 ogen en oren controle onaangekondigd kan doen.

Specifieke situaties

Gedurende een dag doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en bezetting van medewerkers. Hieronder beschrijven wij de situaties waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het vier ogen en orenprincipe.

Beschrijving situaties:

Halve groepen met 1 pedagogisch medewerker.

Een halve groep bestaat uit 1 pedagogisch medewerker en het aantal kinderen volgens de beroepskracht-kindratio of minder:

- Bij meerdere halve groepen worden deze indien mogelijk samengevoegd zodat er 2 PMers op de groep aanwezig zijn.
- Gedurende het schooljaar wordt getracht iedere dag een stagiaire in te zetten.
- Op de kinderopvanggroepen wordt altijd gebruik gemaakt van een babyfoon.
- De toegang tot de kinderopvang is op de locaties Villa Roezemoes en Villa Sprankel altijd open. Het flexibele karakter van de opvang maakt dat er gedurende de gehele dag onverwacht wordt binnen gelopen door ouders, maar ook leidinggevenden en collega's hebben altijd toegang tot de groep.

Breng en haal momenten tijdens de 3 uursregeling

3 uur per dag alleen staan bij brengen en halen en pauzetijden, is bij regelgeving geregeld. In de praktijk worden de kinderen van verschillende groepen enige tijd samen opgevangen door pedagogisch medewerkers (het vroege begin, tot 8 uur en het late eind van de dag, vanaf 17 uur).

Inrichting

De entree van alle groepen hebben ramen zowel naar de gang/hal als naar buiten (dus niet beplakt met posters, berichten voor ouders e.d.). Vanaf de entree is de gehele groep te overzien. Bij de inrichting is rekening gehouden met het voorkomen van 'hoekjes' waar geen zicht op is. De kindertoiletten zijn voorzien van een glazen toegangsdeur en/of lage toiletdeurtjes.

Vanaf de kinderopvanggroep is de keuken direct toegankelijk, danwel in de groepsinrichting opgenomen.

De vroege middag

Slaapruijnte

De slaapruijnte van de kinderopvang is aangrenzend aan de groep, of aan de overkant van de gang. De indeling van de ruimte is (bouwkundig) per locatie verschillend. Er zijn nooit meer dan 2 deuren (groepsdeur en slaapkamerdeur) tussen de groep en de slaapkamer

De volgende maatregelen zijn besproken met de medewerkers:

- Wanneer een pedagogisch medewerker alleen in de slaapruijnte verblijft met kinderen, blijft indien mogelijk de (tussen)deur open staan
- Onregelmatig en onverwacht komen er verschillende personen binnen lopen
- Er wordt altijd een babyfoon gebruik
- Eventuele gordijnen voor (binnen-)ramen zijn geopend.
- Zie protocol 'veilig slapen'.

Deze maatregelen worden per situatie op maat ingezet.

Opblijvers blijven op de kinderopvanggroep.

Er is in principe één PMer aanwezig (vanwege pauzertijd en slaapkamerdienst). Daar waar zichtbaarheid te weinig aanwezig is zal de teamleider hier extra maatregelen op nemen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een extra babyfoon.

Toezicht bij buiten spelen

- Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met kinderen. Indien sprake is van afwijkende en daardoor risicovolle situaties wordt er een apart actieplan geschreven voor de betreffende locatie met een passende maatregel voor die situatie.
- Het buitenspelen geschiedt over het algemeen op speelplaatsen die zichtbaar vanaf de groep én is door omringende woningen. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden.
- Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken.

Uitstapjes

Voor veiligheid en 4-ogen en orenprincipe hanteren wij het protocol Uitstapjes.

Uitzonderingen en speciale gevallen

In afwijkende situaties worden specifieke oplossingen beschreven in de Risico-inventarisatie veiligheid van de betreffende locatie.

Zelfstandigheid kinderen

Op het moment dat Voor dag en Dou een opvangovereenkomst aangaat met ouders betreffende de opvang van hun kind, neemt Voor dag en Dou gedurende de tijd dat het kind onder onze zorg wordt gesteld de verantwoordelijkheid voor de veiligheid van het kind op zich. Dit houdt in dat wij de kinderen niet zonder begeleiding buiten het pand laten zijn.

Vanuit de BSO wordt door oudere kinderen gevraagd of zij zelfstandig naar bijvoorbeeld het schoolplein mogen om daar te spelen. Ook mogen sommige kinderen vanuit de BSO op eigen beweging naar een sportclub of een feestje.

Wanneer ouders aangeven dat dit akkoord is, mogen kinderen zelfstandig deze activiteiten ondernemen. Er dient dan een zelfstandigheidsverklaring worden ingevuld door de ouders.

Wanneer kinderen van de BSO zelf buiten de locatie gaan spelen, spreken we duidelijk af waar zij gaan spelen en op welke tijd zij terug moeten zijn. De kinderen moeten duidelijk weten dat ze niet mogen ronddwalen in de buurt. We moeten ze altijd kunnen vinden.

Sociale kaart van Voor dag en Dou

Villa Fonkel – Villa Sprankel – Villa Roezemoes

<p>Politie alarmnummer (bij noodsituaties) Telefoonnummer : 112 Geen spoed : 0900-8844</p>	<p>Regiecentrum Bescherming en Veiligheid (Jeugdzorg) Centrale Toegang, telefoon (058) 2333777 Tesselschadestraat 2, 8913 HB Leeuwarden Morra 2, Drachten (050-8200921)</p>
<p>GGD Fryslân Yvonne Kamp & Esther Valk Harlingertrekweg 58, Leeuwarden Telefoonnummer : 088 – 22 99 239 E-mailadres : y.kamp@ggdfryslan.nl</p>	<p>GGD / Jeugdgezondheidszorg (in regio) Wendy Dijkstra (wijkverpleegkundige Gemeente Ooststellingwerf) Tel: 0900-2541254 E-mailadres: w.dijkstra@ggdfryslan.nl</p>
<p>Politie (ook sociale jeugd- zedenzaken) Oosterwolde René de Waal (wijkagent): 06-31648768 Jeugd Oosterwolde / Wolvega Dhr Gerrit Gunnink (Via bureau Wolvega) Groote Singel 7, 8431 HV Oosterwolde (Fr) Tel: 0900-8844</p>	<p>Organisatie : Slachtoferulp Telefoonnummer : 0900 – 0101</p>
<p>Gebiedsteam Ooststellingwerf Contactpersoon : Herma Hemmen Brink 1 11 te Oosterwolde Tel: 0516 – 820100 E-mailadres: h.hemmen@ooststellingwerf.nl</p>	<p>Huisarts A.R. van der Wal & P. Vernimmen Aukje Gorter (assistent) en Ronald van der Wal (arts) Brink 1 te Oosterwolde Tel:0516 – 51 2550 of 0516 – 523 275 (spoed)</p>
<p>Tandarts Adding Snellingerdijk 39 A te Oosterwolde Tel: 0516 – 51 37 39</p>	<p>Huisartsenpraktijk Appelscha Alle Wijtzesweg 23 te Appelscha Tel: 0516 – 43 13 55</p>
<p>Tandarts Appelscha Van Emstplein 4 te Appelscha Tel: 0516 – 43 14 05</p>	<p>Logopedie Oosterwolde Brink 1, 8431 LD te Oosterwolde Tel: 06-516 517 58 E-mail: vanderveldenlogopedie@hotmail.com</p>
<p>Fysiotherapiepraktijk Oosterwolde Snellingerdijk 60-D, 8431 EP Oosterwolde Tel: 0516-512775</p>	

Protocollen Pedagogiek

Huilende kinderen

Huilen is normaal voor een baby. Het is zijn eerste communicatiemiddel.

Een baby huilt omdat er een reden voor is. Er is vaak onenigheid over wat het beste voor kinderen is als ze huilen. Namelijk; moet je meteen reageren als kinderen huilen, of moet je ze eerst laten huilen zodat ze ook leren wachten en hun geduld leren bewaren. De consequentie van meteen reageren is dat kinderen steeds vaker en vaker gaan huilen omdat kinderen het nou eenmaal heerlijk vinden om aandacht te krijgen!

Hoe gaan wij te werk wanneer baby's huilen?

In de eerste maanden zullen we ze vooral troosten en kalmeren, zodat ze een gevoel van veiligheid en geborgenheid kunnen ontwikkelen. Naarmate ze wat ouder worden proberen wij te voorkomen dat ze huilen om de aandacht. Dan gaan we selectiever om met de huiltjes van baby's.

Er zijn verschillende soorten huiltjes als, honger, moe, vieze luier, pijn, woede of aandacht. Wij zullen ons hierin verdiepen zodat wij te weten komen waarom de baby huilt, om hem vervolgens te kunnen helpen. Ook zullen we op gevoel af gaan, of het overleggen met collega's. Let er wel op dat kinderen nooit langer dan 5 minuten mogen huilen!

Ieder kind heeft periodes waarin hij/zij meer huilt. Dit hoort bij het groeien ontwikkelen van het kind. Pedagogisch medewerkers zoeken in overleg met de ouders naar manieren om ieder kind zich prettig te laten voelen.

Uitgangspunten:

- Als een huilbui van een baby dwingend klinkt, probeert hij waarschijnlijk te zeggen dat hij honger heeft.
- Als een baby moe is klinkt het eerder als gesteun en gekreun. Ook wrijft de baby dan vaak in zijn oogjes.
- Als de baby plots een heel scherp huiltje heeft, heeft hij waarschijnlijk pijn. Probeer hier gelijk de oorzaak van te vinden.
- Een baby kan ook huilen omdat het geschrokken, echt verdriet, onrustig is of spanningen heeft.
- Als de baby veel woede heeft, is het vaak een hard krijsend geluid. Probeer dan de baby af te leiden, hem te kalmeren.
- Het kan ook zijn dat het huilen sterk toe neemt rond de tijd dat het kind een volgende stap in de ontwikkeling maakt. Dit kan zeer inspannend en vermoeiend zijn voor het kind. Wanneer wij denken dat, dat aan de hand is, zullen wij het kindje proberen te stimuleren in de ontwikkeling.
- Sommige baby's huilen ook uit verveling. Het huilen lijkt dan meer op mopperen. Deze kindjes willen graag rond gedragen worden om alles te zien, en zijn niet graag alleen. Deze baby's hebben behoefte aan prikkels. Waarschijnlijk neemt het huilen af, wanneer het kind meer kan. Helaas is er niet altijd tijd om dit soort kinderen de volle 100% aandacht te geven. Probeer het kind zoveel mogelijk bij de dag te betrekken en hem verschillend speelgoed aan te bieden voor extra uitdaging.

Andere baby's hebben weer extra behoefte aan rust en regelmaat. Zij zijn heel gevoelig voor prikkels en willen graag veel rust. Wij proberen de omgeving voor dit soort kindjes zoveel mogelijk prikkelarm te houden.

Ook houden we rekening met de diverse ontwikkelingsfase. Een kind kan eenkennig zijn of last hebben van scheidingsangst. (meestal rondom maand 14)

Als de baby huilt controleren we:

- Of de baby niet in een slechte houding ligt
- Of zijn kleren hem niet hinderen
- Of hij het niet warm of te koud heeft
- Of hij geen natte/vieze luier heeft
- Of hij geen boertje moet laten
- Of hij last van krampjes heeft, dit kun je zien aan de beentjes, hij strekt ze dan, of trapt met de beentjes

- Of hij geen honger heeft
- Of het niet te onrustig is op de groep
- Of de omgeving niet te prikkelarm is en anders bieden we uitdaging aan.

Wanneer een baby naar ons inziens te veel en te lang huilt, zullen we zowel met collega's als met ouders overleggen wat de te nemen stappen zullen zijn.

Voor dreumesen en peuters is huilen ook eveneens een vorm van communiceren. Bij gebrek aan woorden is huilen de aangewezen taal om gevoelens en frustraties aan de omgeving duidelijk te maken. Huilen helpt. Maar niet alleen vanwege de reactie die het oproept bij de omgeving; huilen lucht voor een kind ook op. Doorgaans voelt een kind zich vaak beter na een huilbui.

Peuters huilen over het algemeen snel en veel, maar naarmate een kind beter gaat praten en meer woorden tot zijn beschikking heeft kan het huilen aanzienlijk verminderen. Peuters lachen bijna even snel als dat ze huilen. Ook kleine verdrietjes kunnen ze weer snel vergeten. De meeste dreumesen en peuters beleven de positieve en negatieve ervaringen in het dagelijks leven intensief. Gebeurtenissen kunnen heel veel indruk maken.

Uitgangspunten:

- Als een dreumes of peuter huilt, nemen wij hem serieus
- We nemen aan dat er altijd een reden is waarom het kind huilt
- We houden rekening met de gevoelens van de dreumes of peuter
- Verdriet kan voortkomen uit angst
- Peuters worden steeds meer bewust van hun omgeving en dit kan grote angsten tot gevolg hebben die hen zeer overstuurt kan maken. Ze kunnen dit afreageren in heftige hulbuien.
- Verdriet kan voorkomen uit frustratie. Dreumesen en peuters willen vaak dat alles mag, dat alles kan en dat alles meteen moet lukken. Dat is natuurlijk niet altijd het geval, en dit kan ze enorm frustreren. Ook dit kan leiden tot een heftige huilbui.

Wat kunnen de leidsters doen?:

- Sta open voor de gevoelens van het kind
- Maak een kind nooit belachelijk (hij stelt zich dus nooit aan) en ontken zijn gevoelens niet
- Achterhaal wat het kind duidelijk wil maken
- Stimuleer het kind om zelf te benoemen wat er aan de hand is
- We troosten het kind door te knuffelen of op schoot te nemen
- Bied het kind iets aan, waardoor hij zijn verdriet sneller kan 'vergeten'

Pestprotocol

Wat is pesten?

Pesten betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden.

Pesten kent vele vormen zoals

Verbaal	<ul style="list-style-type: none"> • voortdurend plagen • kleineren • uitschelden • uitlachen • roddelen • dreigen.
Lichamelijk	<ul style="list-style-type: none"> • knijpen

	<ul style="list-style-type: none"> • laten struikelen • duwen • vechten • Slaan / schoppen
Gebaren	<ul style="list-style-type: none"> • dreigende gezichtsuitdrukkingen of gebaren
Afpersen	<ul style="list-style-type: none"> • dingen afpakken • dreigen
Buitensluiten	<ul style="list-style-type: none"> • niet mee mogen doen • negeren • consequent afwijzen in woord of gebaar

Waarom merk je dat een kind gepest wordt?

Veel kinderen vertellen aan niemand dat ze worden gepest. Als pedagogisch medewerker moet je daarom alert zijn op signalen die erop kunnen wijzen dat een kind gepest wordt (al gaat dat niet altijd op).

Let bijvoorbeeld op:

- Verlegen gedrag naar andere kinderen.
- Moeite hebben om zichzelf te uiten.
- Negatief zelfbeeld of zichzelf kleineren.
- Van streek lijken, angstig of verdrietig zijn.
- Vermijdingsgedrag, bijvoorbeeld weigeren naar school, BSO of sportclub te gaan.
- Achteruitgaan van leerprestaties.
- Isolement, zoals niemand hebben om mee te spelen.
- Meer risico nemen.

Gevolgen van pesten kunnen o.a. zijn:

- Schaamte
- Angst om niet geaccepteerd te worden.
- Laag gevoel van eigenwaarde.
- Angstig.
- Depressief.
- Moeite hebben om relaties aan te gaan.

Lichamelijke klachten:

- Hoofdpijn, misselijk, buikpijn.
- Bedplassen.
- Slaapproblemen, nachtmerries.
- Terugtrekken.
- Weigeren om naar school/BSO te gaan.

Procedure bij pesten op de BSO

Begeleiding van de pester

- Pesten moet worden gezien als probleem door pedagogisch medewerker, kinderen en ouders.
- Signaleren van pesten in alle vormen.
- Het kind (de pester) aanspreken en vertellen dat er op de bso NIET gepest wordt en de gevolgen vertellen. Ouders worden ook geïnformeerd.
- Bespreken met collega's dat dit probleem zich voordoet.
- Observeren van de pester door pedagogisch medewerkers, 6 weken lang. Daarbij wordt het locatiehoofd ook ingelicht en op de hoogte gehouden.

- Als pestgedrag aanhoudt dan een gesprek met de ouders aangaan.
- In samenwerking met ouders een plan van aanpak opstellen.
- Na uitvoering van plan van aanpak evaluatie met ouders en eventueel vestigingsmanager.
- Na evaluatie geen verbetering pestgedrag: eventueel inschakelen pedagogische specialist. In samenwerking met de pedagogisch specialist de situatie bekijken en wijzigen / vernieuwen

Begeleiding van het gepeste kind

- Grijp meteen in wanneer er gepest wordt. Praat met kind. Stel een aantal vragen zoals: Komt het pesten vaker voor? Wat is er gebeurd? Luister aandachtig naar het kind en stel vast wat er is gebeurd, vat het probleem samen. Stimuleer het kind om zelf of samen een aanpak te bedenken. Het kan voor het kind een hele stap zijn om hulp te vragen. Neem deze vraag en het kind serieus!
- Ga (indien nodig) in gesprek met de ouders. Komt het kind thuis met verhalen? Heeft het kind wel eens last van lichamelijke klachten zoals hoofdpijn of buikpijn? Gaat het kind met plezier of tegenzin naar de BSO? Heeft het kind veel of juist weinig zelfvertrouwen? Speelt het kind wel eens met vriendjes thuis. Praat het over vriendjes op de BSO?
- Licht het team en het locatiehoofd in. Zorg voor overdracht.
- Maak een verslag van wat het kind heeft verteld en bewaar dit bij de kindgegevens. Maak ook verslagen van oudergesprekken en zet in de notulen als er dergelijke belangrijke zaken zijn besproken in het team. Een korte verwijzing naar deze verslagen moet worden genoemd in Proles.
- Om een beter beeld te krijgen van het kind, wordt er geobserveerd. Hoe gedraagt het kind zich in de groep? Hoe gaat het om met andere kinderen? Hoe is het zelfbeeld van het kind? Hiervoor kan het onderzoek welbevinden worden gebruikt. Er kan gekozen worden om bijvoorbeeld een periode van 6 weken thuis en op school te observeren.
- Ga (indien van toepassing) in gesprek met de school.
- Evalueer met het kind. Hoe gaat het nu met kind? Wat hebben jullie gedaan om het probleem op te lossen? Moeten er nog meer dingen gebeuren om het probleem verder op te lossen? Maak een verslag van dit gesprek.
- Evalueer met de ouders van het kind. Wat is er gebeurd en wat is er aan gedaan? Hoe gaat het nu met kind? Is er iets veranderd bij het kind? Moeten er vervolgspraken worden gemaakt?
- Evalueer in het team hoe de situatie is. Moeten er verdere stappen ondernomen worden?

Tip om pesten te voorkomen: Pesten kan worden verminderd of voorkomen als er een positieve, tolerante sfeer heerst in de groep/bsso. Een aantal voorwaarden hiervoor zijn, dat er geen grote statusverschillen zijn in de groep, en dat kinderen een positief zelfbeeld en weinig frustratie hebben. Bovendien weten kinderen hoe ze op een goede manier om kunnen gaan met frustraties, kennen hun eigen en andermans grenzen en accepteren die ook. Wanneer iedereen in de groep/bsso geaccepteerd wordt zoals hij/zij is, zal er minder gelegenheid zijn om te pesten.

Protocol zindelijkheidstraining

Het is erg belangrijk te begrijpen dat een kind fysiek in staat moet zijn om zindelijk te worden alvorens met de training te beginnen. Het proberen forceren om vroegtijdig een kind zindelijk te krijgen, werkt averechts, omdat het lichamen niet de juiste signalen aanleert. Vaak leidt dit op een later moment tot het herbeginnen van plassen in de broek of bedwateren. Vaak geven peuters zelf aan wanneer ze er klaar voor zijn met de zindelijkheidstraining te beginnen. Let op de volgende signalen:

- Je ziet aan kleine gebaren dat het kind drang voelt om te plassen of te poepen. Het is belangrijk dat op dat moment het gebruik van het toilet wordt aangeboden
- Bij het verschonen merk je steeds vaker dat de peuter langer droog blijft. Voor je kunt beginnen met het trainen van de zindelijkheid moet de peuter fysiek in staat zijn de plas minstens twee uren op te houden
- De peuter is erg geïnteresseerd in het toiletgedrag van grotere kinderen en volwassenen

- De peuter zondert zich af wanneer hij in de luier plast of poept. Hij zal ook een afkeer krijgen van een volle luier.
- De peuter die klaar is voor de zindelijkheidstraining geeft volle luiers zelf aan. Pas als de peuter deze signalen afgeeft, is hij klaar om zindelijk te worden. Over het algemeen heeft het dus geen zin de peuter eerder zindelijk te willen maken. Forceren zal eerder averechts werken.

Werkwijze zindelijkheidstraining

- Wanneer een kind zelf aangeeft bezig te zijn met het loslaten van het plassen en de ontlasting, gaan wij hier op in/door en proberen wij het kind op de wc. te zetten. We doen de luier uit.
- Vanaf de leeftijd van ongeveer twee jaar, worden alle kinderen betrokken in het wc ritueel na ieder tafelmoment. We praten erover en noemen de namen van de kinderen die naar het toilet gaan en laten het kind mee gaan met de groep "wc plassers"
- Wanneer het kind bijna 3 jaar is en nog niet zindelijk, vragen wij (uiteraard na overleg met de ouders) of het kind alleen de onderbroek aan wil en dus de luier uit. Op die manier kunnen ze het loslaten van de "plas" beter voelen. We dwingen niet.
- Per dagdeel (ochtend óf middag) mag het twee keer "mis" gaan. Bij drie keer nat, krijgt het kind de luier weer aan en proberen we het de volgende keer weer. Wij hanteren dit, zodat de zindelijkheidstraining niet ten koste gaat van de groep en om frustraties bij de peuter in kwestie te voorkomen.
- Door het kind opmerkzaam te maken op leeftijdsgenootjes die ook naar de wc gaan, stimuleren we het bewustzijn rondom het zindelijk worden. Door middel van actief betrekken en belonen in woord en daad (stickers op de plaskaart bij succes) maken we er een leuke activiteit van.
- We benoemen duidelijk en concreet wat het kind gaat doen (broek uit, zitten, afvegen, aankleden, handen wassen) en begeleiden zo het hele proces. Zeker voor kinderen die net beginnen met plassen op het toilet is dat een heel spannend gebeuren. Leg geen druk, laat het niet te lang duren en denk aan de hygiëne voor jou en het kind.
- Peuters die actief deelnemen aan de zindelijkheidstraining hebben een eigen plaskaart voorzien van naam. Bij geboekte successen worden daar de beloningsstickers op geplakt. De plaskaarten hangen duidelijk in het zicht op de toiletgroep.
- We willen er wel voor waken dat het niet te zwaar beladen wordt voor het kind. Hij/zij moet er plezier aan blijven houden en vervolgens super trots een sticker gaan plakken op de kaart.

Ziek kind

Ieder kind is wel eens ziek, hangerig en niet lekker. In bepaalde perioden van het jaar komt dat vaker voor dan anders. In principe zijn ook zieke kinderen welkom bij Voor dag en Dou zolang het kind redelijk mee kan draaien met de groep. Een verkoudheid is dus geen reden om een kind als 'ziek' te bestempelen.

Wanneer het kind ziek wordt tijdens het verblijf op de opvang:

- We nemen telefonisch contact op met de ouders om de ziekte te melden. Indien noodzakelijk en in overleg met de ouder kunnen we een paracetamol zetpilletje toedienen en kijken hoe de situatie zich ontwikkeld.
- Gedrag, fysieke kenmerken, lichaamstemperatuur boven de 39 graden, andere signalen of specifieke situaties waarover de ouder heeft aangegeven geïnformeerd te worden zijn aanleiding voor een pedagogisch medewerker om de ouders te bellen.
- We laten het kind niet alleen, ook niet op de slaapkamer, en nemen bij koortsklachten ieder uur de temperatuur op. Indien gewenst kan je het evacuatiebed op de groep zetten.
- Indien een kind ziek wordt tijdens het verblijf wordt door de pedagogisch medewerker in het dagschrift de symptomen, de temperatuur de datum en het tijdstip genoteerd. Vervolgens worden de ouders op de hoogte gebracht en eventueel verzocht om hun kind op te (laten) halen.

- Indien er een besmettelijke ziekte onder de kinderen heerst, worden de ouders daarvan op de hoogte gebracht via een mail aan alle ouders en een mededeling bij de entree
- Bij twijfel over het ziektebeeld en/of symptomen wordt de huisarts (Dr. Van der Wal) telefonisch geraadpleegd.
- Indien er tussen de ouder en de pedagogisch medewerker onenigheid dreigt over het ziektebeeld en/of symptomen en het wel of niet ophalen van het kind, worden de richtlijnen uit dit protocol gevolgd of de GGD-arts geraadpleegd voor advies.

Wij vragen de ouder om het kindje op te halen wanneer:

- De koorts oploopt tot boven de 39 graden.
- Het kind intensieve verzorging vraagt waardoor de medewerkers van de opvang de andere kinderen in aandacht moeten teleurstellen
- Het kind te ziek is om het dagprogramma te volgen
- De gezondheid van de andere kinderen in gevaar is
- Het een ernstig besmettelijke ziekte betreft

De reguliere kinderziekten zijn niet uit te bannen en ook niet gevaarlijk voor de algehele gezondheid. Kinderopvang Voor dag en Dou maakt dan ook een uitzondering op de regel over besmettelijke ziekten wanneer het bijvoorbeeld de waterpokken betreft. Wanneer in deze gevallen de meest besmettelijke fase voorbij is, is het kind weer van harte welkom op de opvang.

Minder vaak voorkomende (kinder)ziekten waar wij alert op zijn, zijn bof, ernstige diarree, veelvuldig braken, kinkhoest, mazelen, rode hond, roodvonk, RS-virus, hersenvliesontsteking en geelzucht.

Preventie

Om besmetting binnen de kinderopvang te voorkomen, worden de volgende maatregelen genomen:

- kinderen met een ernstig besmettelijke ziekte worden niet op het kinderdagverblijf toegelaten. Het gaat hierbij niet om ziekten als waterpokken, krentenbaard of de griep.
- kinderen die tijdens het verblijf op het kinderdagverblijf ziek worden, moeten zo snel mogelijk door de ouders worden opgehaald indien het een besmettelijke ziekte betreft waarvan de GGD aangeeft dat het kind niet op de kinderopvang kan blijven
- alle handelingen worden verricht met inachtneming van het protocol Hygiëne